БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

10-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 70 (2361),
9 АПРЕЛЬ
СЕШАНБА
1963 ЙИЛ
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин ер юзида ҳамма халқлар учун Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодатни барқарор қилувчи коммунизм!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1963 ЙИЛ 1 МАЙ

ЧАҚИРИҚЛАРИ

1. Яшасин меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни, барча мамлакат ишчиларининг бирлик ва қардошлик Куни — 1 Май!

2. Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

3. Яшасин халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик!

4. Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари! Бутун куч КПСС Программасини, партия XXII съезди қарорларини бажаришга қаратилсин!

Коммунизм ғалабаси сари, олға!

5. Яшасин улуғ революцион таълимот, бутун дунё меҳнаткашларининг қудратли ғоявий қуроли — марксизм-ленинизм!

6. Ишчилар синфининг ва барча меҳнаткашларнинг жанговар авангарди — қардош коммунистик ва ишчи партияларга оташин салом!

7. Яшасин бутун дунё коммунистлари улуғ армиясининг бузилмас марксча-ленинча бирлиги ва жипслиги!

8. Пролетар интернационализми байроғини баланд кўтарайлик!

9. Барча мамлакатлардаги меҳнаткашларнинг тинчлик, демократия ва социализм учун курашдаги ҳаракат бирлиги мустаҳкамлансин!

10. Реакция қурбонларига, капитал тутқунларига озодлик!

11. Жаҳон халқлари! Мустамлака қуллигининг шармандали системасини батамом ва узил-кесил тугатиш учун, империалистик қарамликнинг ҳамма формаларига қарши курашингиз!

12. Жаҳон халқлари! Империализмнинг халққа қарши бўлган йиртқичлик моҳиятини фош қилиб ташлангиз! Монополияларнинг зулмига ва милитаризмнинг авж олишига қарши курашни кучайтирингиз!

13. Барча мамлакатларнинг халқлари! Хушёр бўлингиз, уруш оловини ёқувчи империалистларни фош қилингиз! Мустаҳкам ва бузилмас тинчликни таъминлаш учун активроқ курашингиз!

14. Барча мамлакатларнинг халқлари! Ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун қатъият билан курашингиз!

15. Барча мамлакатларнинг халқлари! Германия сулҳ шартномасини тузишни ва Ғарбий Берлинни демилитаризация қилинган эркин шаҳарга айлантиришни талаб этингиз!

16. Яшасин халқаро ишчилар синфининг фарзанди, социализм ва коммунизм йўлидан бораётган озод, суверен халқларнинг қудратли ҳамдўстлиги бўлган жаҳон социалистик системаси!

17. Социализм қураётган Хитой Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин Совет Иттифоқи билан Хитой улуғ халқлари ўртасидаги абадий бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

18. Социализм қураётган Албания Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва албан халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

19. Социализм қураётган Болгария Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва болгар халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

20. Социализм қураётган Венгрия Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва венгер халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

21. Социализм қураётган, ўз мамлакатини демократик негизларда тинч йўл билан бирлаштириш учун курашаётган Вьетнам Демократик Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва вьетнам халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

22. Социализм қураётган Германия Демократик Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва герман халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

Яшасин Германия Демократик Республикаси!

23. Социализм қураётган, ўз мамлакатини демократик негизларда тинч йўл билан бирлаштириш учун курашаётган Корея Халқ Демократик Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва корейс халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

24. Социализм қураётган, ўз ватанининг озодлигини ва мустақиллигини Америка империалистларининг агрессив ҳамлаларидан қаттиқ туриб, фидокорона ҳимоя қилаётган Кубанинг қаҳрамон халқига қардошлик саломи! Яшасин совет ва куба халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

25. Социализм қураётган Монголия Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва монгол халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

26. Социализм қураётган Польша Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва поляк халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

27. Социализм қураётган Руминия Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва румин халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

28. Социализм қураётган Чехословакия Социалистик Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва чехословак халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

29. Югославия Социалистик Федератив Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Совет ва югослав халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги тинчлик ва социализм учун кураш манфаатлари йўлида ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

30. Улуғ ҳинд халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

31. Улуғ индонез халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Индонезия халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

32. Бетараф, мустақил ва демократик Лаос барпо қилиш йўлига тушиб олган лаос халқига қизғин салом!

33. Тинчлик ва ўз мамлакатларининг миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган Бирма, Цейлон, Камбоджа халқларига қизғин салом!

34. Афғон халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Афғонистон халқлари ўртасидаги дўстлик, яхши қўшничилик муносабатлари мустаҳкамлансин ва ривожлансин!

35. Мустамлакачиликни батамом тугатиш ва ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган араб мамлакатларининг халқларига қизғин салом!

36. Жазоир халқига қизғин салом! Совет ва Жазоир халқлари ўртасидаги дўстлик ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

37. Ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун фидокорона курашаётган озод Африка давлатларининг халқларига қизғин салом!

38. Конго давлатининг мустақиллиги ва бирлиги учун курашаётган конго халқига қизғин салом!

39. Империализмга қарши, ўз мамлакатларининг мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган Латин Америкаси халқларига қизғин салом!

40. Бутун дунёда мустаҳкам тинчлик манфаатлари йўлида Англия, Америка Қўшма Штатлари, Франция ва Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги яшасин!

41. Германия Федератив Республикасининг милитаризмга ва фашизмнинг тикланишига қарши курашаётган меҳнаткашларига ва барча прогрессив кучларига қизғин салом!

42. Совет Иттифоқи ва Италия халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

43. Яшасин Совет Иттифоқи ва Финляндия Республикаси халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик!

44. Совет халқи билан Швеция, Норвегия, Дания, Исландия халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

45. Яшасин Совет Иттифоқи ва Австрия халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик!

46. Ўз мамлакатининг тўла мустақиллиги учун, Америка ҳарбий базаларига қарши, тинчлик ва қўшни давлатлар билан дўстлик учун курашаётган япон халқига қизғин салом!

47. Яшасин Совет Иттифоқининг ленинча тинчликсевар ташқи сиёсати!

48. Яшасин ғалабалар билан шуҳрат қозонган шавкатли Совет Қуролли Кучлари!

49. Совет жангчилари! Жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятларга эришингиз, ҳар қандай агрессорни тор-мор келтиришга ҳамиша тайёр бўлиб турингиз!

50. Яшасин мамлакатимиздаги ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг бузилмас иттифоқи!

51. СССР халқларининг бузилмас бирлиги ва қардошларча дўстлиги яшасин ва мустаҳкамлансин!

52. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Бутун куч коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга қаратилсин!

53. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Умумхалқ социалистик мусобақасини кенгайтирингиз! Етти йиллик бешинчи йили планини муддатидан илгари бажарайлик!

54. Коммунистик меҳнат коллективларига ва зарбдорларига, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларига шон-шарафлар!

55. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Мамлакатимиз қудратининг ва халқ фаровонлигини янада оширишнинг асоси бўлган социалистик мулкни бутун чоралар билан мустаҳкамлангиз!

56. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Коммунизм қурувчиларнинг: ишламаган-тишламайди деган принципини оғишмай амалга ошириш учун курашингиз!

57. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Меҳнат унумдорлигини зўр бериб оширингиз! Ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан энг тўлиқ фойдаланиш учун, маҳсулот сифатини ошириш учун курашингиз!

58. Саноат, қурилиш ва транспорт ходимлари! Комплекс механизация ва автоматлаштиришни амалга оширингиз, фан, техника муваффақиятларини ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий қилингиз!

59. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Давлат маблағларини тежаб-тергаб сарфлашга эришингиз! Хўжасизлик, ортиқча харажатлар ва исрофгарчиликка қарши курашингиз!

60. Саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш ва транспорт ходимлари! Капитал маблағлардан энг оқилона ва тежаб фойдаланиш учун курашингиз! Ресурсларни ишга тушириладиган энг муҳим қурилишларга сарфлангиз!

61. Совет металлурглари ва кончилари! Руда қазиб чиқаришни, чўян, пўлат, прокат, қувурлар, рангли ва нодир металлар ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз!

62. Совет энергетиклари! Электростанцияларнинг ва электр шохобчаларининг қурувчилари ва монтажчилари! Электр энергия ишлаб чиқариш суръатларини жадаллаштиришни таъминлангиз, энергетика системаларини қуриш ва ишлатиш қимматини пасайтирингиз!

63. Машинасозлик ва асбобсозлик ходимлари! Техника тараққиёти ва ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш учун қунт билан курашингиз! Халқ хўжалигини энг янги машиналар ва асбоблар билан тезроқ таъминлангиз!

64. Нефть ва газ саноати ходимлари! Мамлакатга кўпроқ нефть ва газ берайлик!

65. Совет геологлари! Ватанимизнинг битмас-туганмас бойликларини тезроқ очингиз!

66. Кўмир саноати ходимлари! Кончилик техникасидан энг кўп фойдаланиш учун курашингиз! Кўмирнинг таннархини камайтирингиз ва сифатини яхшилангиз!

67. Химия саноати ходимлари! Янги қувватларни тезроқ ишга туширингиз ва ўзлаштирингиз! Янги синтетик материаллар ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз, минерал ўғитларни кўпроқ ишлаб чиқарингиз!

68. Совет бинокорлари! Қурилиш ишларининг суръатларини ва сифатини оширингиз! Пишиқ, кўркам ва тежамли бинолар ва иншоотлар қурингиз!

69. Бинокорлик материаллари саноати ходимлари! Қурилиш индустриясини ривожлантирингиз! Цемент, янги бинокорлик материаллари ва йиғма конструкциялар ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз!

70. Ўрмон, ёғочсозлик ва қоғоз саноати ходимлари! Мамлакатга юқори сифатли ёғоч, мебель, целлюлоза ва қоғозни кўпроқ берайлик!

71. Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати ходимлари! Молларни ва озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришни оширингиз, хилларини кўпайтирингиз, сифатини яхшилангиз!

72. Балиқ саноати ходимлари! Балиқ овлашни кўпайтирингиз, балиқ маҳсулотларининг сифатини яхшилангиз ва таннархини камайтирингиз!

73. Совет транспорти ходимлари! Транспортни такомиллаштирингиз ва замонавий техника воситалари билан таъминлангиз! Юкларни элтиб бериш муддатларини қисқартирингиз, пассажирларга яхшироқ хизмат кўрсатингиз!

74. Алоқа ходимлари! Алоқа воситаларини ривожлантирингиз ва такомиллаштирингиз! Аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилангиз!

75. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари! Кўкламги экишни намунали ўтказиш учун, дон, техника экинлари ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш учун умумхалқ мусобақасини кенг авж олдирингиз!

76. Қишлоқ хўжалик ходимлари! Бошқарув янги системасининг афзалликларидан тўлиқ фойдаланингиз! Ташкилотчилик ишини такомиллаштирингиз, ҳамма колхозлар ва совхозларни илғорлар даражасига кўтарингиз!

77. Колхозчилар, совхоз ходимлари, қишлоқ механизаторлари! Механизацияни, фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини дадил жорий қилингиз! Техникани зўр бериб ўрганингиз, ундан яхши фойдаланингиз ва уни авайлаб асрангиз!

78. Колхозчилар ва совхоз ходимлари! Жамоат чорвачилигини бутун чоралар билан ривожлантирингиз, ем-хашак базасини мустаҳкамлангиз! Гўшт, сут, ёғ, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтирингиз!

79. Қўриқ ерларнинг меҳнаткашлари! Деҳқончилик маданиятини ошириш учун курашингиз, жамоат чорвачилигини бутун чоралар билан ривожлантирингиз!

80. Колхозчилар! Колхоз демократиясини ривожлантирингиз! Колхоз — деҳқонлар учун коммунизм мактабидир!

81. Савдо, умумий овқатланиш ва коммунал-маиший хўжалик ходимлари! Аҳолига хизмат кўрсатишда юксак маданият учун курашингиз!

82. Совет муассасаларининг ходимлари! Омма орасида ташкилий ва тарбиявий ишни кучайтирингиз! Бюрократизмни йўқотингиз, меҳнаткашларнинг эҳтиёжларига ва талабларига сезгирлик билан қарангиз!

83. Фан ва олий ўқув юртларининг ходимлари! Фаннинг янада равнақ топиши учун, техника тараққиёти учун курашингиз! Коммунизм даврига муносиб мутахассислар тайёрлаб берингиз!

Илғор совет фанига шон-шарафлар!

84. Ажойиб космик кемаларнинг яратувчилари бўлган совет олимларига, конструкторларига, инженерларига, техникларига ва ишчиларига шон-шарафлар!

Шавкатли совет космонавтларига шон-шарафлар!

85. Адабиёт ва санъат арбоблари! Асарларнинг партиявийлиги ва халқчиллиги, юксак ғоявийлиги ва бадиий маҳорати учун курашингиз! Коммунизм қурувчилар қилаётган қаҳрамонона ишларнинг улуғворлиги ва гўзаллигини, ҳаётимизда янги, коммунистик муносабатларнинг ғалабасини ёрқин акс эттирингиз!

86. Матбуот, радио ва телевидение, нашриётлар ва маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари! Партиянинг коммунизм тантанаси учун курашида жанговар ёрдамчилари бўлингиз!

87. Халқ маорифи ходимлари! Болаларни ўқитиш сифатини оширингиз, уларни меҳнатсеварлик, коллективизм, коммунизм ишига садоқат руҳида тарбиялангиз!

88. Медицина ходимлари! Меҳнаткашларга хизмат кўрсатишни яхшилангиз. Медицина фанининг энг янги муваффақиятларини практикага жорий қилингиз!

89. Яшасин бизнинг умумхалқ социалистик давлатимиз!

90. Яшасин ҳокимиятнинг чинакам халқ органлари бўлган меҳнаткашлар депутатлари Советлари!

Совет социалистик демократияси ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

91. Яшасин совет касаба союзлари — коммунизм мактаби!

92. Яшасин коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари бўлган совет хотин-қизлари!

93. Яшасин Коммунистик партиянинг содиқ ёрдамчиси ва резерви бўлган Ленин комсомоли!

94. Йигитлар ва қизлар! Коммунистларча ишлаш ва яшашни қунт билан ўрганингиз!

Яшасин шонли совет ёшлари!

95. Пионерлар ва мактаб ўқувчилари! Билимларни қунт билан эгаллангиз, меҳнатни севингиз ва ҳурмат қилингиз! Ленин иши учун, коммунизм учун актив курашчилар бўлишга тайёрланингиз!

96. Коммунистлар ва комсомоллар! СССРда коммунизм қуриш учун умумхалқ курашининг олдинги сафида бўлингиз!

97. Коммунизмнинг шавкатли қурувчиси, ер юзида тинчлик ва ҳамма халқларнинг бахт-саодати учун мард курашчи улуғ совет халқига шон-шарафлар!

98. Яшасин партия билан халқнинг буюк бузилмас бирлиги!

99. Яшасин Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

100. Яшасин жонажон Совет ҳукуматимиз!

101. Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

102. Яшасин ер юзида ҳамма халқлар учун Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодатни барқарор қилувчи коммунизм!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети.

ХУШХАБАРЧИ ҚИЗ

«Меҳрибон аяжоним! Шу қутлуғ айём кунида Сизни қучаман. Бахтимиз учун яна юз баҳор умр кўринг.

Қаҳрамонингиз...»

«Қадрли Гулчеҳра опа! Сиз азиз устозимни бахт байрамингиз билан чин қалбимиздан табриклаймиз. Сизга энг яхши истакларимизни йўллаймиз.

Собиқ ўқувчиларингиз Маҳмуд билан Сайфулла».

Телеграммалар... Телеграммалар... Телеграммалар... Ватанимизнинг турли бурчакларидан бир зум ҳам тўхтамай оқиб келаётган бу телеграммаларда кишини тўлқинлантирувчи қанчадан қанча юрак сўзлари мужассамлашган. Узоқ Шарқда Ватан чегараларини кўз қорачиғидай қўриқлаб турган солдатнинг меҳрибон онасига йўллаган қалб сўзлари ҳам, Ленинградда таълим олаётган қизнинг жаҳонни танитган муаллимасига изҳор этган самимий ва чуқур ҳурмати ҳам, олисдаги йигитнинг севгилисига ёзган муҳаббат сўзлари ҳам хуллас ҳаммаси ўз ифодасини топган.

Телеграфчи Жамиланинг қўли-қўлига тегмайди. Бутун диққат-эътибори СТ-35 телеграф аппаратининг бир меёрда чиқиллаб ингичкагина телеграф лентасига зарб этаётган белгиларда. Унинг юзидан табассум аримайди, қўй кўзлари порлайди.

Жамиланинг бу даргоҳга келганига II йил бўлди. Ўша вақтда у ҳали ёш қиз эди. Жамилани кекса телеграфчи Анна Афанасьевна Кириллова шогирдликка олди. Зеҳни ўткир қиз тез орада барча иш процессларини ўзлаштириб мустақил ишлашга ўтди. Ана ўшандан бери Жамила Ҳакимова алоқачининг муқаддас номини оқлаб келмоқда. У телеграфчиларнинг шиори бўлган «энг аввало, диққат» деган қоидага қатъий амал қилади. Иш вақтида ҳеч нарсага алаҳсимайди. Шу сабабдан ҳам касбдошлари орасида доимо юзи ёруғ, ҳурмати баланд. У биринчилардан бўлиб коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номни олишга муяссар бўлди.

Кечаги шогирд — бугун устоз. Мана, унинг шогирдларидан бири — Марзия Хайруллина. У ойлик планларини 117-125 процент қилиб бажармоқда. Устоз ҳам, шогирд ҳам телеграф маъмурияти томонидан бир неча марта тақдирланди.

Жамила ўзи ишлаётган коллектив ҳаётида актив иштирок этиб келмоқда. Яқинда унинг ҳаётида қувончли воқеа юз берди — уни Октябрь район Совети депутатлигига сайладилар. Халқ ҳурмати Жамилани янгидан-янги муваффақиятлар сари руҳлантирмоқда.

Н. ҚОЗОҚБОЕВА.

ОҚ ХАЛАТЛИ МЕҲРИБОНЛАР

Врач Норбой Имомалиевни «Ховос» совхозидагилар жуда яхши билишади. У совхоз ишчиларига кўпдан бери медицина хизмати кўрсатиб келади.

«Ховос» совхози марказида ишлаб турган касалхонанинг ёш медицина ходимлари тажрибали врачнинг ёрдамидан баҳраманд бўлмоқда. Меҳрибон врач беморлар ўртасида медицина темаларида мазмунли суҳбатлар ҳам ўтказиб туради. Медицина соҳасида самарали ишлаганлиги учун ўртоқ Н. Имомалиев Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланган.

О. МУСТАФОҚУЛОВ.

Пойтахтдаги 7-шаҳар болалар касалхонаси ҳузурида ишлаб турган 19-поликлиника врачлари хизматидан аҳоли беҳад мамнун. Чунки, улар беморларга сидқидилдан муносабатда бўлишади.

Поликлиника ходимлари ўз участкаларида тез-тез бўлиб турадилар. Болалар касалликлари ҳақида ота-оналар билан суҳбатлашадилар, турли касалликларнинг олдини олиш тўғрисида уларга маслаҳат берадилар. Поликлиниканинг Соколова, Шамсутдинова каби врачлари бу соҳада бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

А. ТОШПУЛАТОВ.

Юқори Чирчиқ районидаги Паркент қишлоқ Советига қарашли касалхона ходимлари аҳолига намунали медицина хизмати кўрсатишни ўзларининг шарафли бурчлари деб ҳисоблайдилар. Бу ерда меҳнаткашлар иззат-ҳурматини қозонган тажрибали врачлар кўп. А. Алимов ҳам ана шундай жонкуяр врачлардан.

Уртоқ Алимов халқ соғлиғи йўлида кўп йиллардан бери ишлаб келмоқда. Қишлоқ меҳнаткашлари бу меҳрибон врачни ҳурматлаб «катта доктор» деб аташади.

Ш. МИРТУРСУНОВ.

Янгиер районидаги 5-қишлоқ касалхонаси бир вақтлар эътибордан четда қолган медицина ўчоқларидан бири эди. Кейинги 2—3 йил ичида касалхона фаолияти жуда ҳам жонланиб кетди. Бу орада касалхонанинг болалар бўлими, туғруқхона ва юқумли касалликлар бўлими ишга тушди.

Ҳозир касалхонада кўпгина тажрибали медицина ходимлари ишламоқда. Р. Абдуллаев, В. Воронцова, П. Қуртмуллаевалар жонкуярликлари, камтарликлари билан коллектив ўртасида катта обрў қозондилар.

Касалхона беморларни илғор методлар билан даволашга ҳам дадил киришди.

А. САТТОРОВ.

Тошкентнинг Октябрь районидаги 6-болалар касалхонаси тўғрисида гап борса, унинг бош врачи М. Ғозиеванинг номи албатта ҳурмат билан тилга олинади. Уртоқ Ғозиева чиндан ҳам ўз касбини жуда севади. Шунинг учун ҳам ўз устида тинмай ишлайди. Айни вақтда унинг бой тажрибасидан ёш медицина ходимлари баҳраманд бўлишяпти.

Ҳалол меҳнат қилиб обрў-эътибор топган врач М. Ғозиеванинг самарали фаолияти касалхона коллективига намуна бўлмоқда.

Р. ҲАСАНОВ.

ЛЕНИН КУНЛАРИ ОЛДИДАН

Ильични кўргандек бўласиз

(Марказий музей залларида)

Ватанимиз пойтахтидаги В. И. Ленин Марказий музейи шу кунларда кишилар билан гавжум. Бу ерга бепоён Ватанимизнинг турли бурчакларидан, социалистик мамлакатлар ва бошқа мамлакатлардан ишчилар, олимлар ва деҳқонлар келадилар. Москвага келган киши биринчи бор улуғ доҳимизнинг Марказий Музейини, Мавзолейини ва унинг ҳаёти билан боғлиқ бўлган жойларни кўришга ошиқади.

Ҳар гал Марказий музейга кирар эканмиз, қалбимизда аллақандай фахрланиш хисси ортади. Худди барҳаёт Ильич билан учрашгандек бўласиз.

Мана, биз бир группа экскурсантлар билан музей залларига кирамиз. Ильичнинг ёшлик ва болалик йилларига бағишланган залда кўпгина материаллар бор. Симбирскдаги (ҳозирги Ульяновск шаҳри) Ульяновлар оиласи яшаган уйнинг макети, Володя Ульяновнинг ўқувчилик йилларига бағишланган материаллар, оилавий фотосуратларни катта қизиқиш билан томоша қиламиз.

Навбатдаги залларда Владимир Ильичнинг кийимлари, шахсий буюмлари ва қўлёзмалари қўйилган. Яна бир зал улуғ доҳимизнинг Октябрь революцияси кунларидаги фаолияти билан таништиради. 1917 йил 25 октябрь эрталаб соат 10 да ёзилган «Россия гражданларига» мурожаатини ўқиймиз. Машҳур рассом В. Серовнинг музейга қўйилган расмларидан бирида В. И. Ленин Советларнинг 2-Бутунроссия съездида нутқ сўзлаётган пайти тасвирланган. Делегатлар доҳийни қандай катта ҳурмат билан севганликлари расмдан кўриниб турибди.

Бокулик нефтчилар, доғистонлик ишчилар, ураллик машинасозлар, туркманистонлик деҳқонлар юборган совғалар Ильичга бўлган буюк муҳаббат намунасидир. Ильичга чет эллардан юборилган совғалар сони беҳисоб.

Музейдаги В. И. Лениннинг Кремлдаги хонаси макети ҳаммани ҳаяжонга солади. Бу улуғ инсон қандай оддий ва меҳрибон устоз бўлган. Алоҳида катта залга қўйилган дунёдаги неча ўн тилларда босилиб чиққан китоблар Ильичнинг нақадар зўр ҳурмат ва буюк обрў эгаси эканлигини кўрсатиб турибди.

Яқинда Марказий музейда В. И. Лениннинг Польшадаги ҳаёти ҳамда революцион фаолиятига бағишланган катта фотовиставка очилди. Виставка бу ерга келаётган кишиларда катта қизиқиш туғдирмоқда.

Музейдаги Владимир Ильичнинг Горки қишлоғида яшаган даврига бағишланган материалларни эътибор билан кўздан кечирасиз. Маълумки, доҳи ўз умрининг охирги кунларини шу ерда ўтказган. Музейни томоша қиларкансиз, худди тирик Ильич билан кўришгандек бўласиз. Унинг буюк сиймоси олдида бош эгасиз.

Қ. АҲМЕРОВ,
Москва шаҳри.

Суратда: Москвадаги В. И. Ленин Марказий музейида. Рассом Л. Шматьконинг «В. И. Ленин ГОЭЛРО картаси ёнида» деган асаридан фоторепродукция.

Автор фотоси.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

ФИДОКОРЛАР

Парварда тайёрлайдиган конвейерга тикилиб турган баланд бўйли, мўйлабларига оқ оралаган киши, эсига бир нарса келди шекилли, атрофга кўз югуртирди. Ҳамма ўз жойида иш билан банд. Элакдан тозаланиб чиқаётган парвардани қабул қилиб олаётган оппоқ халатли шогирд унинг ёнига келиб алланима деди-да, қиём пиширилаётган қўшни хонага чиқиб кетди. Вентилятор гуриллар, қозонда парварда ва монпасье қиёмлари биқиллаб қайнарди.

Шу пайт эшикдан ўрта бўйли, тўладан келган, ўттиз ёшлардаги киши кириб, секин унинг қўлидан ушлади.

— Содиқ ака, сизни бир йигит излаб келган эди. Сал бўлмаса унитаёзибман. Кўрдингизми? «Содиқ аканинг шогирдлариман, маслаҳатли гап бор эди» деган эди.

— Ҳа-а, кечаги гапми?.. Кўрдим уни... Янги хил конфет тайёрламоқчи экан, бузиб қўймайлик тағин деб мендан маслаҳат сўрагани келибди. Ўз ишини яхши билади. Лекин устасининг олдидан ўтмоқчи бўлганда...— деди Содиқ ака. Унинг гапларидан ишсевар, тадбирли шогирдларидан фахрланиш ҳисси балқиб турарди.

Содиқ Муталов 1927 йилда Тошкентнинг Ховузбон маҳалласидаги «Жаҳон» шакарпазлик артелига шогирд бўлиб кирган эди. Уни артелда мастер бўлиб ишлаб турган акаси бағрига олди. Зеҳни ўткир, меҳнат қилиб чарчашни билмас ўспирин орадан уч ой ўтгач, унча-мунча ишларни мустақил бажарадиган бўлиб қолди. Ҳали-ҳали унинг эсида: илгари қиём солинган қозон тошкўмир ёқиб қайнатилар, унинг етилган-етилмаганини ялаб кўриш билан аниқланарди. Етилган қиём совутилгач, йўғон устунга ўрнатилган михга илиниб оқартирилар эди. Меҳнат оғир бўлганидан, ишлаётган киши қора терга ботар, мускуллари тез дармонсизланиб қолар эди.

Ана шу қийинчиликларга Содиқ «касбнинг нози» деб қаради ва ўчакишгандек меҳнатнинг кўзини қўрқитишга бел боғлаган. Ахир ҳеч нарса қийинчиликларсиз қўлга кирмайди-да!

Артель раҳбарлари 1928 йили унга Дегрез маҳалласидаги касб бўйича малака ошириш мактабига йўлланма беришди. 1930 йилда мактабни битириб, янги куч, янги ғайрат билан ишга киришди. Шундан бери бор кучини, билимини севган касбига, эл дастурхонини ширинликлар билан безашга бағишлаб келмоқда. Унинг кўз олдида «Ўртоқ» кондитер фабрикаси ва Тошкентдаги кўплаб артелларни бирлаштирган кондитер комбинати вужудга келди. Содиқ ака кўплаб ёшларга касб-ҳунар ўргатиб, уларни фаровон турмуш учун хизмат қиладиган ижодий меҳнат йўлига олиб чиқди. Унинг Нури Ортиқова, Йўлдош Мажидов, Абдували Юнусов, Раъно Тўхтаева сингари кўплаб шогирдлари меҳнатда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Энди парварда тайёрлашдаги ишларнинг олтмиш процентини, монпасье ишлаб чиқаришнинг етмиш процентини механизациялаштирилган. Содиқ Муталов бошчилик қилаётган цехда илгари кунига 300 килограммга етар-етмас ширинлик ишлаб чиқарилган бўлса, ҳозир 600—700 килограммдан тайёрланмоқда.

Боя цехга кирган киши Содиқ акани корхона ҳовлисига бошлаб чиқди. Улар скамейкага келиб ўтиришди. Содиқ ака ҳаёл сураётгандек кўринарди. Корхона бошлиғи сабабини билиш ниятида гап бошлади:

— Соғлиғингиз яхшими?

— Раҳмат.

— Бирор нарсадан қийиқ чиқдими?

— Нимадан қийиқ чиқарди, ука.

— Бўлмаса, нимага хомушсиз?

Кеча Содиқ аканинг тенгқурлари даврасида пенсиядан гап очилиб қолди. Маҳалладаги бир-икки кексалар: «Ёшингиз етиб қолган, нимага пенсияга чиқмайсиз?» деб саволга тутиб қолишса бўладими. «Ахир, куч-қувватдан қолганим йўқ-ку, ҳали кўп ишлар қилишим, билганларимни ёшларга ўргатишим керак», — деб жавоб берган эди уста. Улар бунга тушунишмайдими, тушунишса ҳам жўрттага шундай дейишдими?.. Содиқ ака шуларни ўйлаб кетган эди.

Абдураҳмон Расулев устанинг гапларини тинглар экан, мийиғида жилмаяр, устозининг бунчалик куйинаётганига севинарди. Рост, ҳозирги олтмиш-етмиш ёшли кексаларга (албатта меҳнаткаш чолларга!) «қариб қолибсиз» десангиз хафа бўлишади.

— Ўйлаб кўринг, ука сиз бошлиқ бўлмасингиздан бурун корхона қандай аҳволда эди-ю, ҳозир қандай бўлди?.. Бир кишининг қўлидан нима келар эди. Коллективни уюштирдингиз, тарбияладингиз, корхонамиз қолоқликдан чиқди. Бунда ҳаммамизнинг ҳиссамиз бор.

Абдураҳмон Расулев 1947 йилдан бери шу соҳасида ишлаб келади. Дастлаб шогирд бўлди. Кунлар ўтаборди. Шогирдликдан мустақил ишга, кейинчалик бригадирликка кўтарилди. Тинмай ўқиш, изланиш натижасида 1961 йили инженер-технолог деган ихтисос олди ва Тошкент кондитер комбинатининг 7-бўлимига бошлиқ қилиб тайинланди. Комбинатда энг қолоқ участкалардан бири шу бўлим эди.

Корхонада янги бино қурилиб, унга новвот ишлаб чиқариш цехи жойлаштирилди. Цех корпусининг кенгайиши натижасида иш унуми ортди.

Қиём пишириладиган қозонлар қурилган цехларга вентиляцион трубалар ўрнатилди. Илгари бир марта қиём пиширишга 60 минут сарфланса, энди бир соатда 3—4 марта қиём пиширилмоқда. Чунки илгари печкада олов бир меёрда ёнмаганлиги сабабли қиём жуда секин қайнар, тезроқ қайнатиш учун кўпроқ кўмир қалашга тўғри келарди. Энди бу ишни вентиляция бажармоқда.

Илгари бу корхонанинг бир ойда ишлаб чиқарган маҳсулоти 75 тонна бўлиб, ширинликлар 10—12 хилдан ошмас эди. Энди эса 100 тоннадан ортиқ 28—30 хил маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

КПСС XXII съезди қарорларидан руҳланиб, етти йиллик планни муддатидан аввал бажариш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида жонбозлик кўрсатаётган кичик коллективнинг ишлари катта. Улар маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, сифатини яхшилаш учун янги-янги резервларни излаб топмоқдалар.

Олимжон Аҳмадохунов, Александр Хапрянников, Содиқ Муталов, Нури Ортиқова, Раъно Тўхтаева сингари коммунистик меҳнат зародорлари кунлик топшириқни 125—130 процентдан бажариб меҳнатда шахсий ибрат кўрсатаётирлар.

Гарчи суҳбатда Содиқ ака ҳам, Абдураҳмон Расулев ҳам корхона ишларидан гапириб, ўз меҳнат биографияларини эса тилга олмаган бўлсаларда, бу уларнинг қалбида денгиз тубидаги марварид сингари мавжуд эди. Уларнинг меҳнат биографиясини корхона тарихидан ажратиб бўлмайди.

М. ЖАЛОЛОВ
Тошкент кондитер комбинати.

ИШЧИЛАР УЧУН

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи коллективи учун кўплаб уйлар қурилмоқда.

Яқинда 96 квартирали турар-жой биноси муддатидан илгари фойдаланишга топширилди. Ленин район Рисовое кўчасида қад кўтарган тўрт қаватли бу ҳашаматли бинога 100 га яқин ишчи ва хизматчи ўз оиласи билан кўчиб кирди.

Бинода меҳнаткашларнинг фаровон ҳаёт кечиришлари учун лозим бўлган ҳамма коммунал шароитлар яратилган.

Шу бинога яқин жойда яна 96 квартирали уй-жой қурилмоқда.

Ж. МАҲМУДОВ.

Саҳнада пенсионерлар

Ленин районидаги бир группа пенсионерлар жамоатчилик асосида хор тўгараги ташкил этган эдилар. Улар саҳнада зўр маҳорат билан концерт кўрсатиб, олқишларга сазовор бўлишди. Орадан 1 йил ўтди. Музика, қўшиққа зўр меҳр қўйган бу кўнгли ёш кексаларнинг сони 45 га етди. Улар районда уюштирилган оммавий кечаларда 30 дан ортиқ концерт кўрсатдилар.

Хор тўгарагининг аъзолари яқинда темир йўлчилар маданият саройида йиллик ҳисобот концерти бердилар.

Ҳарир кўйлак кийган кекса солистлар саҳнага чиқишганда уларни кўрган киши «Березка» ансамбли келибдими, дерди.

Пенсионерлар концерти Мураделининг «Партия—бизнинг раҳнамомиз» қўшиғи билан бошланди. Сўнгра Колмановскийнинг «Руслар урушни хоҳлайдими», Дунаевскийнинг «Ташаббускорлар марши», Туликовнинг «Волга ҳақида қўшиқ»лари томошабинлар олқишига сазовор бўлди. Солистлардан М. Мешкова, Н. Бобович, М. Веселайкина, А. Бондаревлар ижро этган рус халқ қўшиқлари, И. Чистов ва А. Гинзбургнинг интермедиялари ҳам тингловчиларда яхши таассурот қолдирди.

Е. СОЛИҲОВ.

Утган шанба куни Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Маданият» колхози клубида халқлар дўстлигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Турли миллат вакилларига мансуб 16 болани ўз тарбиясига олган ва уларни жамиятимизнинг актив қурувчилари қилиб етиштираётган машҳур Шоаҳмад Шомаҳмудов ва унинг рафиқаси Баҳри хола қизлари билан бу ерга келишди. Кеча қатнашчилари уларни зўр хурсандчилик билан қарши олдилар.

ТошДУ ўқитувчиси С. Назруллаева «Халқлар дўстлиги ва биродарлиги — куч-қудратимиз манбаи» деган темада мазмунли доклад қилди.

Кечада шахсий пенсионер Шоаҳмад ота ва унинг қизи Халима сўзга чиқишди.

Колхоз сут соғувчиси У. Шерматова, 32-мактаб директори Ғ. Раҳимов, студентлардан Н. Ёқубов, колхоз раиси Р. Эгамбердиев ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб халқлар дўстлигининг илҳомбахш кучи, Шоаҳмад ота ва Баҳри холаларнинг олижаноб инсонпарварликлари ҳақида тўлқинланиб гапирдилар.

Йиғилиш охирида «Сен етим эмассан» кинофильми кўрсатилди. Суратда: Шоаҳмад ота Шомаҳмудов ва унинг рафиқаси Баҳри хола кеча қатнашчилари орасида.

В. Салов фотоси.

МУҲИМ ҚЎЛЛАНМА

Яқинда Узбекистон ССР «Урта ва олий мактаб» Давлат нашриёти адабиётшунос Н. М. Маллаевнинг «Узбек адабиёти тарихи» китобини босмадан чиқарди. Китоб 740 бетдан иборат бўлиб, университетларнинг филология факультетлари ва педагогика институтларининг тарих-филология факультетлари учун дарслик тариқасида тақдим этилган.

Бу қўлланма республикамиз университетларининг филология факультетлари ва педагогика институтларининг тарих-филология факультетлари учун ўзбек адабиёти тарихи курси бўйича дарслик яратиш йўлидаги дадил қадамдир. Китоб ўзбек халқининг қадим замонлардан бошлаб XVII асрга қадар бўлган бадиий адабиёт тарихини ўз ичига олади.

Шунингдек, китобда энг қадимги адабиёт ёдгорликлари, ёзма ёдгорликлар, Урхун-Енисей ёдгорликларига кенг ўрин берилган ҳамда Юсуф Хос Ҳожиб, Аҳмад Югнакий, Аҳмад Яссавий, Хоразмий, Қутб, Дурбек, Атоий, Саккокий, Лутфий, Алишер Навоий, Муҳаммад Бобир, Муҳаммад Солиҳ, Мажлисий ва Хожаларнинг яшаган даврлари, ҳаёти ва ижодий фаолиятлари батафсил ёритилган.

О. ҚОБИЛЖОНОВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ЎРТА ОСИЁ БЮРОСИДА

6 апрелда Тошкентда КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда Ўрта Осиё иқтисодий районни химия саноатини янада тезроқ ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг 1958 йил май Пленумидан кейин Ўрта Осиё республикаларининг партия, совет ва хўжалик органлари химия саноатини ривожлантириш юзасидан бирмунча иш қилганликлари кўрсатиб ўтилди. Шу давр ичида химия маҳсулоти ишлаб чиқариш 51,6 процент ошди, бир қанча янги корхоналар ишга туширилди. Йирик химия заводлари қурила бошланди, ишлаб турган корхоналар кенгайтирилмоқда ва реконструкция қилинмоқда.

Бироқ, иқтисодий районда химия саноатини ривожлантиришда, айниқса капитал қурилиш соҳасида етти йиллик топшириқларидан орқада қолишга йўл қўйилди. Ўрта Осиё иқтисодий районни хом ашё, энергетика ва меҳнат ресурсларининг катта запасларига эга бўлишига қарамасдан, бу ерда ҳали ҳам полимер материаллар, пластмассалар, синтетик ва сунъий тола, минерал ўғит, заҳарли химикатлар ишлаб чиқариш кенг ривожлантирилмаган.

КПСС Марказий Комитетининг Ўрта Осиё Бюроси иқтисодий районда химия саноатини ривожлантириш суръатларини кескин кучайтиришга қаратилган бир қанча конкрет тадбирларни белгилади.

Ўрта Осиё Бюроси Ўрта Осиё иқтисодий районидаги алоҳида муҳим саноат объектлари қурилишининг бориши тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Ана шу объектлар қурилишининг суръатини тезлаштириш юзасидан амалий тадбирлар белгиланди. КПСС Марказий Комитетининг Ўрта Осиё Бюроси Ўрта Осиё иқтисодий районининг Халқ хўжалиги кенгаши ва Қурилиш бўйича давлат ишлаб чиқариш комитети зиммасига зарур моддий-техника воситаларини, ишчи кучини алоҳида муҳим объектларга тўплаш ҳамда белгиланган тадбирларнинг ўз муддатида сўзсиз бажарилишини таъминлаш вазифасини юклади.

КПСС Марказий Комитетининг Ўрта Осиё Бюроси Ўрта Осиё республикаларида кўкламги дала ишларининг ва чигит экишнинг бориши ҳақидаги ахборотни тинглади.

Ўрта Осиё колхозлари ва совхозлари, деб таъкидланди мажлисда, етти йилликнинг бешинчи йилида 4 миллион 834 минг тонна пахта етиштириш юзасидан қабул қилинган мажбуриятларни бажариш учун ҳамма имкониятларга эгадирлар. Пахтакор хўжаликлар кўпроқ техника, минерал ўғит, заҳарли химикат ола бошладилар. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Пахтани харид қилиш ва топшириш нархларини ошириш ҳақида ҳамда пахтакор колхозларга ғалла сотиш тўғрисида»ги қарори қишлоқ меҳнаткашларининг меҳнат ғайратини янада ошириб юборди.

Ўрта Осиёдаги кўпгина колхозлар ва совхозлар ўртоқ Н. С. Хрущев қўйган энг муҳим вазифани —гектаридан 25 центнердан кам пахта оладиган бирорта хўжалик бўлмасин, деган вазифани муваффақиятли бажариш учун тегишли тадбирларни кўрмоқдалар. Бу йил колхозлар ва совхозлар кўкламги дала ишларини ва чигит экишни ўтган йилдагидан анча яхши олиб бормоқдалар.

Шу билан бирга, текшириш шуни кўрсатдики, Ўрта Осиё республикаларининг колхозлари ва совхозларида кўкламги дала ишларини ўтказиш соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Ўзбекистоннинг Фарғона, Хоразм областларида ва Қорақалпоғистон АССРда, Қирғизистоннинг Ўш областида, Туркманистоннинг Калинин ва Кўҳна Урганч ишлаб чиқариш бошқармаларида ер ҳайдаш, шўр ювиш ва экиш олдидан суғориш, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш ишлари шу вақтгача тугалланмаган. Органик ва минерал ўғитларни тайёрлаш ва далага ташиш қониқарсиз олиб борилмоқда. Айрим колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармаларида экиш олди ишларининг сифати устидан тегишли контроль ўрнатилмаган. Баъзи областларда ва ишлаб чиқариш бошқармаларида беда, нўхат экиш планлари бажарилмаган, маккажўхори ва сабзавот экиш суст олиб борилмоқда.

Ўрта Осиё республикаларининг қишлоқ область партия комитетлари, ишлаб чиқариш бошқармаларининг партия комитетлари, колхозлар ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига мавжуд камчиликларни бартараф этиш учун шошилинч чоралар кўриш, чигит ва бошқа экинлар экишни юқори сифатли ва ўз вақтида ўтказишни таъминлаш тавсия қилинди.

Партия, совет қишлоқ хўжалик органларига хўжалик ичидаги партов ерларни ўзлаштириш, экин майдонлари структурасини такомиллаштириш ва гектарларнинг тўлиқ бўлишини таъминлаш ҳисобига пахта майдонларини кенгайтириш чораларини кўриш таклиф этилди.

КПСС Марказий Комитетининг Ўрта Осиё Бюроси қолоқ бригадалар, колхоз ва совхозларга ишга ўтган донгдор механизаторлар Турсуной Охунова, Валентин Тюпко ва уларнинг издошлари бошлаган ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади. Ўрта Осиё республикалари Компартиялари Марказий Комитетларига, қишлоқ область партия комитетларига, ишлаб чиқариш бошқармаларининг партия комитетларига ва бошланғич партия ташкилотларига бу қимматли тажрибани кенг ёйиш таклиф қилинди.

Мажлисда Ўрта Осиё органларини тузиш ишларининг бориши тўғрисидаги ахборотлар тингланди. (ЎзТАГ).

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

СУНЪИЙ ЮРАК

Япон олимлари сунъий юрак яратдилар. Сунъий юрак полиэтилендан қилинган бўлиб, жуда кичкина электромотор орқали ҳаракатга келтирилади. Тирик ит юраги ўрнига ўрнатилган сунъий юрак жониворга бир неча соат ҳаёт бағишлаган.

НЕФТДАН ОЗИҚ-ОВҚАТ МОДДАЛАРИ

Нефтдан олинувчи юзлаб моддалар ҳаммага маълум. Яқинда бу ажойиб кимёвий хомашёдан озиқ-овқат моддалари ҳам олиш мумкинлиги маълум бўлди. Францияда чиқадиган «Экспресс» ҳафталик журналининг ёзишича, нефтдан таркиби гўштга яқинлашувчи модда олинган. Бундан ташқари нефтдан протеин ва ҳайвонлар учун бошқа озиқ-овқат моддалари олиш мумкинлиги ҳақида хабар берилади.

«СТАДИОН» ТЕЛЕВИЗОРИ

Германия Демократик Республикасидаги «Рафена» заводида «Стадион» деб аталадиган янги телевизор тайёрланди. Бу телевизор чиройли қилиб ишланганлиги ва бир қанча техник устунликларга эгалиги билан эътиборни ўзига тортади: бу аппарат клавиш ва бир неча автомат қурилмалар билан таъминланган. Телевизорга ўрнатилган 59 сантиметрли трубкада тасвирлар жуда аниқ кўринади.

ШИФОБАХШ ДОРИЛАР

Халқ Болгариясининг медицина саноати ёввойи каштанлар мевасидан қимматли шифобахш дорилар тайёрламоқда. Булардан бири—эскувазиндир. Бу дори майда қон томир деворчаларини мустаҳкамлаш, кўктомирлар қувватини ошириш ва артерияларни кенгайтириш хусусиятларига эгадир.

Ёввойи каштанларнинг меваларидан тайёрланган иккинчи хил дори эскувазин композитос деб аталади. Бу дори қон томирлари деворларининг эластиклигини сақлаб туриш хусусиятларига эгадир. Бу доридан бир қанча касалликларни даволашда ва профилактика мақсадларида, шунингдек қон босимининг кучайиб кетиши натижасида мияга қон қуйилишининг олдини олишда фойдаланиш мумкин.

Қишлоқ хўжалигига доир янги китоблар

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти «Қишлоқ хўжалик корхоналари экономикаси» номли китобни ўзбек тилида нашр этди. Бу китоб 542 бетдан иборат бўлиб, унда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг қишлоқ хўжалигини юксалтириш борасида айтган доно гаплари, қишлоқ хўжалигини техника билан тўла таъминлаш, планлаштиришнинг янги усули, электрлаштириш, янги ерларни ўзлаштириш, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш масалалари атрофлича баён этилган. Китоб хўжаликларнинг раҳбарлари, экономистлар, зоотехниклар ва агрономлар учун муҳим қўлланма вазифасини ўтайди.

Бундан ташқари Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти К. А. Тимирязевнинг «Ўсимликнинг ҳаёти» номли китобини ҳам нашр этди.

М. НУРИТДИНОВ.

ЕРНИНГ ҲУСНИ МЕҲНАТДА!

ҲАММА ХУРСАНД

Шу кеча-кундузда областимизнинг қайси хўжалигига борманг пахта етиштирадиган деҳқонларнинг дил қувончи, завқли меҳнати устидан чиқасиз. Бор куч-ғайратини «оқ олтин» етиштириш учун сарфлаётган азамат пахтакорлар партия ва ҳукуматимизнинг пахтачинг харид нархини ошириш ҳақидаги янги қарори тўғрисида зўр мамнунлик билан суҳбатлашардилар. Етиштирадиган пахта ҳосилининг ўзларича хомаки ҳисобини ҳам санаб қўядилар.

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Правда» колхози партия ташкилотининг секретари ўртоқ Лазокат Мақсудованинг ҳам қувончи чексиз. У колхоз аъзоларининг фикрини қуйидагича ифодалайди:

— Бу қарор,— дейди Лазокат опа,— пахтакорларнинг меҳнатини қадрлаб, уларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш юзасидан қилинган ғамхўрликдир. Пахта харид нархининг ошиши муносабати билан, фақат колхозчиларнинг моддий фаровонлиги ошадигина эмас, балки колхоз қишлоғининг қиёфаси ҳам янада обод, кўркам бўлади. Ахир, колхознинг даромади ошиши билан унинг моддий бойлиги ҳам ортади. Натижада қишлоғимизда катта қурилишлар — мактаблар, болалар боғчалари ва бошқа маданий-оқартув муассасалари қуриш учун ҳам имкониятимиз катта бўлади.

Колхозимиз бўйича ўтган йили 950 гектар майдонга чигит экиб, унинг ҳар гектаридан 30,6 центнердан «оқ олтин» кўтардик. Ҳар центнер пахта учун давлатдан 22 сўм 60 тийиндан ҳақ олган эдик. Шунда ҳар бир иш кунига 2 сўм 20 тийиндан ҳақ тўланган эди. Бу йил эса колхозимиз аъзолари ўтган йилгидан ҳам юқори ҳосил олиш учун астойдил бел боғлашган. Колхозимиз бўйича ҳар гектар ердан 31 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олдик. Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар мавжуд. Ерлар экишга тахт қилиб қўйилгани учун ҳамма бригадаларда чигит экиш бир вақтда уюшқоқлик билан бошлаб юборилди.

Колхозимизда илғор бригадалар сони тобора ортиб бормоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўхта Абдуллаева бошқараётган бригада аъзолари ўтган йили 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 36 центнердан «оқ олтин» топширган эдилар. Куни кеча худди шу бригада аъзолари орасида эдик. Уларнинг қувончи ичига сиғмайди. Зиммаларига янги оширилган мажбурият олишибди. Бу бригаданинг пахтакорлари она-Ватанимизга гектаридан 38 центнердан пахта етиштириб беришга аҳд қилишди. Агар ана шу ҳосил кўтарилса, демак, бу йилги даромадга яна 1300 сўмга яқин ҳақ қўшилади.

Шу кунларда қайси бригада, қайси далага борманг колхозчиларимиз тилидан бол томади, уларнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшилган.

Биз пахтакорлар бу ғамхўрликка жавобан она-Ватанимизга мўл-кўл «оқ олтин» тўкиш учун чигитни ернинг обитобида ерга қадаймиз, экишни қисқа муддат ичида тугаллаймиз.

Г. ҒУЛОМОВА,
Р. САИДЖАЛОЛОВА.

НЎХАТ ҲАМ, МАККАЖЎХОРИ ҲАМ МЎЛ БЎЛАДИ

«Фарҳод» совхозининг ишчилари ўтган йили 445 гектар майдонга оқ жўхори ва маккажўхори экиб ундан мўл силос массаси тайёрлаган эдилар. Бу йил совхоз ишчилари ана шу майдондан янада унумлироқ фойдаланиш йўлларини қидириб топдилар. Совхознинг машҳур маккажўхорикори ўртоқ Тўрабой Мелибоев маккажўхори экиладиган ерда аввал нўхат ундириб олсак бўлмасмикин деган маслаҳатни ўртага ташлади. Уни агрономлар ҳам маъқуллашди. Шундай қилиб Мелибоев ўзи бошқараётган бригаданинг даласида маккажўхори экиладиган 150 гектар ернинг 60 гектарига аввал нўхат экди. Шу кунларда нўхат кўмкўк бўлиб униб чиққан. Қолган майдонга маккажўхори экилди.

А. БОЙМУРОДОВ,
М. ФОЗИЛОВ
Янгиер райони.

ОЛДИНГИ САФДА

Мамажон ака бугун ҳар қачонгидан ҳам эртароқ уйғонди. У энди нонушта қилиб ўтирган эди кўча эшик тақиллаб қолди.

— Мамажон! — деган овоз эшитилди кўчадан.

— Ҳозир,— дея Мамажон ака ташқарига чиқди. Дарвоза ёнида Қўчқор ота турарди,—ассалому алайкум, ҳа, йўл бўлсин саҳарлаб?

— Қани бўлақол тез, бугун далага барвақтроқ борамиз, — деди Қўчқор ота,— мана олтмишинчи баҳорни ҳам кўриб турибман. Ҳар сафар экишнинг айни қулай маҳали етиб келганида юрагим аллақимани ҳис қилгандай бўлади. Бугун ҳам шундай бўлди. Бригадир билан маслаҳатлашамизда, чигит экишни шу бугуноқ бошлаб юборамиз.

... Икки деҳқон бригада даласига етиб келганида тракторчи Султонжон ўз агрегатининг уёқ-буёғини кўздан кечириб юрган эди. Ҳадемай бригадир Раҳмонов ва колхоз агрономи Исломов ўртоқлар келиб қолишди.

— Экишни бошлаб юборсак ҳам бўлар энди, — деди Қўчқор ота улар билан кўришаркан.— Шундай қилсак ютамиз, ахир бир кун бурун эксанг, ҳафта бурун йиғасан деб бечизга айтишмаган.

— Жуда тўғри ўйлабсиз отахон, — деди бригадир ҳиёл кулимсираб, — биз ҳам шу қарорга келдик.

Бироздан сўнг тракторчи Султонжон Ҳасанов сеялкага чигит тўлдириб агрегатни пайкалга ҳайдаб кирди. Сеялкага ернинг об-тобини беш қўлдай биладиган Мамажон ака ўтирди.

— Қани бошланглар бўлмаса, — бригадирнинг йўғон товуши трактор овозини ҳам босиб кетди.

Агрегат бир силкинди-да олға қараб юрабошлади. Илиқ тупроқ бағрига мўл ҳосил уруғи экилабошлади...

Ўша кунга ҳали кўп бўлгани йўқ. Бригада аъзолари аллақачон 50 гектар ерга сифатли қилиб чигит экиб бўлдилар. Қолган 56 гектарни ҳам тезроқ қўлдан чиқариш ҳамманинг диққат марказида турибди. Шундай қилиб коммунист ўртоқ Раҳмонов бошчилик қилаётган бригада пахтакорлари Оққўрғон районидаги Карл Маркс номли колхозда олдинги сафда бормоқдалар. Уларнинг бу йилги ҳимматлари катта—гектар бошига 25 центнердан «оқ олтин» етиштириш!

Қ. АБДУРАҲМОНОВ.

ТУРСУНОЙ ОХУНОВА ИЗИДАН

ОЛИЙҲИММАТ КИШИ

Ўртоқ Н. Қодировни Сирдарё районидаги Максим Горький номли колхоздагилар «олий ҳиммат киши» дейдилар. Бу гап бечизга айтилмаган. Ўртоқ Н. Қодиров— ишбилармон деҳқон, жонкуяр бригадир. У бошлиқ бригада пахтакорлари бир неча йиллардан буён баракали хирмон кўтариб ҳамманинг иззат-ҳурматига сазовор бўлиб келмоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунованинг яқинда бошлаган ажойиб ватанпарварлик ташаббуси бу моҳир бригадирни тўлқинлантирмай қолмади. У ҳам Турсунойнинг изидан бориб қолоқ бригадага ўтиб ишлашга ва уни илғорлар даражасига кўтаришга бел боғлади. Колхоз правлениеси бу истакни бажонидил қондирди. Шундан сўнг ўртоқ Қодиров бир неча йиллардан буён энг қолоқ бўлиб келган, пахта ҳосилдорлиги тобора камайиб кетаётган 3-бригадага бошлиқ қилиб тайинланди.

Янги бригадир ишни бошидан пухта қилабошлади. Илгари ўзи бошчилик қилган бригаданинг илғор тажрибасини бу ерда кенг ёябошлади. Бригада аъзолари чигит экиш кампаниясини пухта ҳозирлик кўрган ҳолда кутиб олдилар. Мавжуд ариқ-зовурларнинг ҳаммаси сув равон оқадиган қилиб тозаланди. Дала бошларига 600 тоннадан зиёдроқ маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди.

— Ўтган йили ҳар гектар ердан бор-йўғи 13 центнердан ҳосил кўтарган экансизлар,— деди бригадир пахтакорларга мурожаат қилиб,— бу сизларнинг шароитингиз учун жуда паст кўрсаткич. Мен чамалаб кўрдим, 80 гектар еримизнинг ҳар гектаридан бемалол 26 центнердан ҳосил кўтаришга имконият бор экан. Шу 26 центнерга сўз берсак, сизлар нима дейсизлар?

— Бўпти,— дейишди пахтакорлар бир овоздан.

Шу кунларда бригадада иш ҳар қачонгидан ҳам қизитиб юборилмоқда. Деҳқонлар чигит экишни оммавий суратда авж олдириб юбориш учун ҳозир карталарга уруғликни қайси муддатларда ва қайси схемада экишни белгилаб чиқмоқдалар.

Ч. ИЛЕСОВ.

ЖОНКУЯР КИШИЛАР

ЛАВҲА

Дала бошидаги ялангликда турган уч киши — корачадан келган, кўзлари бироз қисиқ, 35-40 ёшлар чамасидаги колхоз парткоми Раҳмат ака Ниёзов, бодомқовоқ, юзлари қуёш тафтидан пишиб, буғдойранг тусини олган, ўрта бўйли аёл — колхоз бригадири Назира опа Йўлдошева ва юз-кўзларидан доимо табассум аримайдиган, саховатли қалб эгаси — колхоз раисининг механизация бўйича ўринбосари Василий Пономарев ўртоқлар бир-бирлари билан қизғин суҳбат куришарди.

— Мажбурият олганда имкониятларни ҳисобга олиш керак. албатта, Бўлмаса ваъда ваъдалигича қолиб кетаверади.

— Гапингиз жуда ўринли, — деди Василий Пономарев чўнтагидан папирос олиб, парткомнинг сўзини маъқулларкан, уни тутатди, — айрим пахтакорларга ҳайрон қоласан киши, суриштирмай-нетмай тантанали ваъда беришади, йил охирида эса, ундоқ бўлди, мундоқ бўлди деб, ер чизиб қолишади.

— Ўзимиздан қиёс қилсак ҳам бўлади, — гапга аралашди Назира опа, — мен шу бригадага бошчилик қилмасдан аввал у сурункасига тўрт йилдан буён пахта планини бажармас экан. Чунки бригада бошлиқлари тез-тез ўзгариб турар, улар сендан мен камми, деб ошириб мажбурият олишарди-ю, лекин амалий иш билан кам шуғулланишарди. Жўжани кузда санайдурмиз, деб ўзларини овутиб кузда палағда тухумларни санар эдилар. Тўғри, гап фақат мажбуриятни ошириб олишда эмасди. Улар ширин мақтовларга маҳлиё бўлиб кетиб, боши берк кўчага кириб қолардилар. Назорат бўлмагач, одамлар ўз ҳолича ишлашарди.

Назира опанинг гаплари Раҳмат акани ўйлантириб қўйди: у тўғри айтаяпти. Назира бригадага келди-ю, ишлар ўнгидан кела бошлади. 1962 йили унинг бригадаси колхозда биринчи бўлиб пахта планини тўлдирди, давлатга ҳар гектар ер ҳисобига 35,5 центнердан «оқ олтин» топширди. Мана бу йил 73 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун бел боғлади. Шудгорлашни колхозда биринчи бўлиб тамомлаб, чигит экишда ҳам биринчилар каторида бормоқда. Мавсумга пухта ҳозирлик кўрилди. Ҳар гектар ҳисобига 10 тоннадан гўнг жамғариб қўйилди. ариқ-зовурлар артилган ойнадек топ-тоза.

— Ҳақ гапни айтдингиз,— деди партком фикрларини бир ерга тўплаб, — етти ўлчаб, бир кес дейдилар ота-боболаримиз. Ўлчамасдан тўн бичган киши ҳижолатда қолади. Шунинг учун ҳам бу йилги режаларимизни дўппини ерга қўйиб, ўйлаб туздик. 680 гектар еримиздан 35 центнердан ҳосил етиштиришимизга ҳамма шарт-шароит бор. Фақат энди гап имкониятлардан тўғри фойдаланишда қолган, Ишимизнинг бошланиши чакки эмас. Суръатни бўшаштирмасак кўзлаган чўққига етишимиз турган гап.

Уларнинг суҳбати узоқ вақтгача чўзилди. чигит экаётган тракторларнинг овозлари ҳам тинди. Дарахт шохларини силаб-сийпаб эсаётган майин кечки шабада дилларга ором бағишларди. Тун пардаси кўтарилиб, фазо гўзали—сулув ойнинг кишини мафтун этувчи жамоли кўринди. Ҳамсуҳбатлар аста колхоз идорасига йўл олишаркан, яна кўп ишларни маслаҳатлашиб олдилар. Уларнинг суҳбатидан ремонт ишларининг тугаллланганлигини, бу йил 100 гектар майдонга квадрат-уялаб чигит экилишини, анчамунча ҳосил машинада териб олинишини, тўртдан бир қисм майдондаги ғўзани машинада чеканка қилинишини билиб олиш қийин эмасди.

... Эрталаб баҳор шойи либосини кийиб чиқди. Тиниб-тинчимас баҳор еллари қайноқ ҳаёт мадҳини куйлаётгандек. Қулф урган ўктам табиат қуёшнинг нурларида балқиб чўмилмоқда. Баҳор деҳқон қалбига илиқ ҳис-туйғу солган, уларнинг билагига янги куч, янги қудрат бахш этган эди. Далада меҳнат авжида, енглар шимарилган...

Мана, Ойхўжа Қўрғонов бригадасига қарашли далалар. Далалар ҳали яйдоқ бўлса ҳам файзли кўринади. Ҳамма колхозчилар далага кўчиб чиққан дейсиз. Тракторлар ҳайқириб, илиқ тупроқ бағрига барака уруғини қадамоқда. Ҳамма деҳқонларнинг қўли-кўлига тегмайди. Келинг, 78 гектар майдондан камида 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган азаматларни ўзингиз бир кўринг, уларнинг ишига тан бермай иложингиз қанча! Бу бригададагина эмас, бошқа бригадаларда ҳам меҳнат авжида.

Темирни қизиғида босаётган Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «XIX Партсъезд» колхозининг фидокорлари КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумидан кейинги илк баҳорни шайланиб кутиб олдилар. Энди меҳнатнинг жўшқин палласи бошланади. Ҳали олдинда колхозчилар ошмаган довонлар бор...

Ҳ. ИКРОМОВ,
С. ЁҚУБОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбирлари.

ҒАМХЎРЛИККА ЖАВОБАН

Бир учи уфққа туташиб кетган бепоён дала. Тонг шабадаси эсиб турибди. Нуриддин Ғуломов бошчилик қилаётган бригаданинг 13 гектарлик картаси тонгдачоқ колхозчилар билан гавжум бўлиб қолди. Бегали Мўминбоев сеялкага ўтирар экан, тракторчи Олтинбек Махаев «тайёрми?» дегандек унга ишора қилди. Сеялкачи бош силкиди. Кейин Олтинбек агрегатни юргизиб кетди...

Экипаж аъзолари шу куни тиниимни билмай 7 гектар майдонга 60х45 схемасида квадрат-уялаб чигит экдилар.

— Пахтакорларимиз,— дейди бригадир ўртоқ Н. Ғуломов, — бу йил 80 гектар ерга чигит экиб, гектар бошига пландаги 30 ўрнига 32 центнердан «оқ олтин» кўтаришга қарор қилишган. Шу мажбуриятимизни шараф билан бажарсак партия ва ҳукуматимизнинг пахтакор деҳқонларга кўрсатган оталарча ғамхўрлигига муносиб жавобимиз бўлади. Бундан кейин чигит экишни кун сайин авж олдираверамиз.

С. МИРЗАЛИЕВ.
Калинин бошқармасидаги «Ленинград» колхози.

Шу кунларда Калинин районидаги Свердлов номли колхозда маккажўхори экиш тобора қизғин тус олмоқда. Бу ишда тракторчи В. Муродов ва сеялкачилардан С. Тошматов, А. Деҳқонов ўртоқлар бошқаларга ўрнак кўрсатишаяпти. Суратда: колхоз даласида маккажўхори экиш пайти.

А. Абалян фотоси.

ҒЎЗАНИ ЎТ БОСМАСИН ДЕБ...

Шу кунларда Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг 6-бўлими пахтакорлари етилган ерларга танлаб чигит экишни сира бўшаштирмаганлари ҳолда ёввойи ўтларнинг илдизларини териб ташлаш ишларини ҳам авж олдираяптилар.

— Ёзда ғўзангизни ёввойи ўтлар босиб кетганидан ёмони йўқ,—дейди бўлимнинг бригадири ўртоқ А. Хатамов,—бегона ўтлар ғўзани бўғиб қўяди, унинг сувига, ўғитига, парваришига баббаравар шерик бўлади. Мана шунинг олдини олиш учун биз ҳозир ёввойи ўтларнинг илдизларини битта ҳам қўймай териб ташлашга аҳамият бераяпмиз. Бригадамиз аъзоларидан Ш. Жумабоева, З. Алибоева, М. Тошмуродова, С. Бутунбоева, Т. Матқулова сингари ўртоқлар бу соҳада нормани бир ярим-икки ҳисса қилиб бажаришяпти. Бригадамизда чигит экиш ишлари бугун-эрта оммавий тус олиб кетади.

Бўлимнинг биринчи, иккинчи, учинчи ва тўртинчи бригадаларида ҳам бегона ўтларнинг илдизларини териб олиш яхши ташкил этилган.

А. ЭГАМҚУЛОВ.

БИР ТУПДА ИККИ ХИЛ ГУЛ

ХАТЛАРГА ОБЗОР

— Ҳа, ажабланманг, бир туп дарахтда икки хил гул очилибди: бири ўрик, бири шафтоли гули! Келиб кўрган киши бу ерда ҳам Мичурин бобонинг издошлари бор экан деб ўйлайди, — деб ёзади ўртачирчиқлик газетхон ўртоқ **Ш. Холмуҳамедов.** — Тўйтепа посёлка Советига қарашли «Коммунистик» ва «Пролетар» маҳаллаларида кўча бўйлари ва фойдаланилмай ётган ерларга 200 туп тоғолча, 150 туп олма, 780 тупга яқин ўрик ҳамда шафтоли пайванд этилган навниҳоллар ўтказилди. Бу ишда Икром Ҳакимов, Акбар Ҳайдаров ва Абдусамад Мўминовлар намуна кўрсатдилар.

— Мактаб биносини ям-яшил дарахтлар ўраб турса қандай яхши! Тошкентдаги 112-мактаб ўқувчилари мактабнинг гeваракатрофига 200 тупдан ортиқ манзарали дарахт кўчатлари ва ранг-баранг гуллар ўтқазиб қўйишди,— деб қувонч билан хабар қилади Куйбишев районлик ўртоқ **С. Яхин.**

Редакциямизга бундай қувончли хат-хабарлар тез-тез келиб турибди. Тонгда напармон гулларга суқ билан термулиб, кўркам ниҳоллар жамолига боқиб мусаффо ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олишга нима етсин!

— Кўклам — дарахт ва гул билан кўркам, — деб ёзибди ҳаваскор мухбир ўртоқ **Т. Солиев** ўз хатида, — Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги А. С. Пушкин номли саккиз йиллик мактабнинг пионер ва комсомоллари баҳор кунларида 10 минг туп тут, 5 минг туп мевали дарахт кўчатлари ўтқазишди.

Газетхонларимиздан **Т. Дўстматов** ва **Б. Тожибоев** ўртоқларнинг юборган хабарларида ҳам Бўка районидаги «Оҳангарон» кўчат тайёрлаш хўжалиги ҳамда Олтинтопган қўрғошин-рух комбинатига қарашли Марказий ремонт-механика заводи коллективлари янги боғлар ташкил этиш ва кўкаламзорлаштириш ишларига катта эътибор бераётганликлари фахр билан маълум қилинади. Тошкентлик **Р. Ҳасанов, М. Муҳамедов, Л. Еременко** ўртоқлар ҳам шу темада хат ёзиб юборганлар.

Областимиз шаҳар ва қишлоқлари яшил либосга бурканаверсин, жамоли очилаверсин!

ИПАК ЖИЛВАСИ

Қатта-кичик карталарнинг четларида саф тортиб турган тут дарахтларининг ёш ниҳоллари қизлар кокилларидай жилоланиб, яшил попуклар тақмоқда. Чаманга айланган мевазорлардан хушбўй ҳидлар анқийди, асаларилар шошилиб, ашуласини ванг қўйиб, ошиёнига учиб ўтади.

Ариқ бўйларида ўсиб ётган тол шохлари буталаниб, ёғочлари машина ва араваларга ортилиб, оққа бўялган, тоза, баҳаво уйларга ташиб борилмоқда. Бу пўстлоғи шилиниб, қирқилиб, ташиб келинаётган ёғочлар нимага керак бўлиб қолибди, деб сўрарсиз. Улар сўкчакларга керак бўлади. Ахир, эрта-индин қурт боқилади. яшил тут новдалари ана шу сўкчакларга терилиб, уларда ипак қуртлари бемалол юради, тўйдириб боқилади.

Бекобод районидаги Ленин номли колхоз қишлоғининг ҳар бир хонадонида шу кунларда дала ишларини тобора авж олдириш билан бирга, пилла қуртини боқишга ҳам қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

Колхозда 5 та пилла бригадаси бор. Ўтган йили пилла бригадаларини бошқарган Абдуғаффор Худойназаров, Қудрат Қурбонов, Абдужалил Маллабоев, Абдумўмин Жуманов, Қурбонали Тешабоевлар қурт боқиш ишини яхши уюштирдилар. Қуртлар вақтида инкубациядан чиқарилиб, яхши жиҳозланган қулай уйларда парвариш қилинди. Бригадирлар қурт боқувчи колхозчилар ишидан мунтазам хабар олиб, тут баргларини ўз вақтида етказиб берилиши учун ҳаракат қилдилар. Натижада ҳамма пиллачилик бригадаларида қурт боқиш ишлари пухта тайёргарлик билан ўтказилди. Қуртлар республикамизнинг машҳур новатор пиллачилари Олияхон Султонова ва Ҳурмат Тешаева усули билан боқилиб, юқори кўрсаткичларга эришилди.

Колхоз бўйича 274 қути пилла қурти боқилиб, давлатга 14500 килограмм ўрнига 16304 килограмм пилла топширилди. Қурт боқувчи Гулсим Холиқулова бир қутидан сал ортиқ уруғдан 131 килограмм, шу миқдордаги уруғдан Умида Ҳамроева 142 килограмм, Каромат Холмирзаева 128 килограмм пилла топширди. Пилла қуртини парвариш қилган 235 киши ўтган йили ўз мажбуриятларини ошириб бажариб, эл ҳурматига сазовор бўлдилар.

Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти бу йил ҳам пилладан мўл ҳосил олинишини таъминлаш тадбирларини кўрмоқда. Пиллачилар орасида пилла қуртини жадал усулда парвариш қилиш, бу соҳада илғор пиллачиларнинг тажрибаларини оммалаштириш юзасидан суҳбат-машғулотлар ўтказилди.

Пилла қурти ҳар йили колхоз инкубациясида очирилиб, хонадонларга тарқатилади. Битта уруғни ҳам нобуд қилмай, тўла очдириб, соғлом ҳолда сақлаб, боқувга бериш мўл ҳосил гаровидир. Шунинг учун ҳам пилла қурти уруғини очириш ишига кекса тажрибакор пиллачилардан Абдуғаффор Худойназаров, Қудрат Қурбонов тайинланган. Улар колхознинг 3 участкасида ташкил этилган инкубацияда пилла қурти уруғини очириш ишини бошқариб келмоқдалар.

Колхозда тут кўчатлари кўп. Лекин баъзи йиллари бу кўчатлардан расамати билан фойдаланилмай, пилла ўраш даврига келганда барг танқис бўлиб, ҳар ёққа югур-югур бошланиб қолади. Шунинг учун тут баргларини тўғри ҳисобга олиб, расамати билан қуртларга едиришга катта эътибор берилади.

Колхозда қурт боқиладиган уйлар ремонт қилиниб, оқланиб, печкалар ўрнатилиб, янги пилла қуртини боқишга тахт қилиб қўйилди. Яқинда бу уйларда 270 қути пилла уруғи парвариш қилинади, ҳар хонадонда ҳаёт қайнайди, ипак жилваси бошланади.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

ЭГИЛГАН ТАЁҚҚА СУЯНСАНГ...

«Ховос» дон совхози Янгиер ишлаб чиқариш бошқармасида энг йирик, кўп тармоқли хўжалик ҳисобланади. Совхоз лалмикорликдан иборат ўнларча минг гектар ер майдонига эга. Дон, чорва ва бошқа маҳсулотларни кўплаб ҳамда арзон етиштириш учун имкониятлар бор. Афсуски, ўтган қишлоқ хўжалик йилини совхоз 330 минг сўм зарар кўриш билан якунлади. 1963 йили мазкур хўжалик коллективи 89 минг 240 центнер ғалла, 4120 центнер сут, 7800 центнер гўшт, 500 центнер жун, 1 миллион 100 дона тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни планлаштирган.

Амалда мутлақо бошқача иш тутиляпти. «Етти хазинанинг бири» деб таърифланган соҳа — паррандачиликнинг аҳволи қуйидагича:

Салкам уч ой ичида 2 минг 560 та товуқ нобуд бўлипти. Шу йилнинг январида паррандаларни боқиш учун совхозда ҳеч қандай озуқа қолмаган. Тўғри, раҳбарлар қараб туришмади, «ёрдам қилинг, дон беринг» деб чор-атрофга югуриб-елишди. Совхоз бош зоотехниги Ғулом Шоймжоновнинг кўрсатмаси билан паррандаларга аралаш озуқа берилиши натижасида кўплари заҳарланиб ўла бошлади. товуқлар эса тухумдан қолди. Оқибатда совхоз тухум тайёрлаш биринчи квартал планининг бажарилишини барбод қилди. Давлатга 290 минг ўрнига 42 минг дона тухум топширилди. Бу 1962 йилнинг шу давридагидан 57 минг дона камдир.

Совхозда бошқа тармоқларнинг аҳволи ҳам ачинарли.

Аввало, давлатга гўшт ва сут топшириш квартал плани ақалли ярим-ёрти ҳам бажарилмади. Қўйлардан қўзи олиш планининг бажарилиши хавф остида қолаётир. Қўзилатиш кампанияси совхознинг 2, 5-бўлимларида айниқса ёмон бормоқда. Ҳозиргача 2-бўлимда 111, 5-бўлимда 85 бош совлиқ бола ташлаган. Сигирлар эса ниҳоятда ориқлаб кетган. Ҳар бош сигирдан кунига соғиб олинаётган сут 2—2,5 килограммдан ошмаётир.

Ҳамма иллат етарли озуқа жамғарилмаганлигида. Шунинг учун ҳам чорва моллари озғин, касалманд ва кўплаб нобуд бўлаётир. Лекин совхоз директори ўртоқ Кўпайсин Тўрақулов бу ҳақиқатни тан олгиси келмай:

— Тўғри, мўлжалдагидан 6784 тонна силос, 9672 тонна кам дағал хашак тайёрладик. Лекин план қоғозда бажарилмаган бўлса ҳам амалда чорва моллари учун етарли ем-хашак ғамлагандик... Молларнинг нобуд бўлиши эса озуқа етишмаганлигидан эмас,—деб инкор этади. Ундай бўлса отарлардаги анчагина қўйлар нима учун авитаминоз касаллигига дучор бўлипти? Маълумки, бу касаллик моллар бир хил ем-хашаклар билан ҳадеб боқилавергачда, ҳайвон организмида витаминлар етишмаганида юз беради. У билан касалланган молларда модда алмашинуви издан чиқади. Қисир қолиш ва бола ташлаш, турли касалга чалиниш ҳодисалари кўпаяди. Бу ерда худди шундай бўлаётир. Совхоз бўйича жами 248 та қўзи ўлик туғилгани, ҳар мингта товуқдан 80 донадан тухум олинаётганлиги ва қўйларда юқумли қўтир касаллигининг кўпайиб бораётганлиги фикримизнинг далили эмасми?

Ўтган йили совхозда маккажўхорининг ҳар гектаридан 100 центнерга етар-етмас кўкпоя олинди. Нега бу қадар кам дегудек бўлсангиз, ҳамма бараварига «сув етишмаётир» дейишади. Баҳорги оқар сув чиндан ҳам кам бўлса, маккажўхори экиш учун сув сероброқ бошқа жой йўқми? Бор, албатта. Масалан, Жанговул участкаси территориясида ва Янгимозорда 10 га яқин катта булоқ ҳамда ҳайдаладиган бир неча юз гектар ер мавжуд. Фақат, чашмаларнинг кўзини лойқа босиб беркитиб қўйган. Агар улар очилса анчагина майдонга суғориладиган экин экиш мумкин. Шу мулоҳазаларни совхоз директорига айтсангиз, у «резервларимиз бор, аммо пландан четга чиқаолмаймиз» дейди.

Бу ерда чорва молларининг турли касалликларга чалинишига асосий сабаб ферма ва отарларда зооветеринария қоидаларига тўла риоя қилинмаётганидадир. Хавфли ва юқумли қўтир касаллиги билан оғриган қўйлар одатда ажратиб алоҳида боқилиши, креолин эритмаси солинган ванналарда чўмилтирилиб даволаниши зарур. Лекин бу ерда қўтир қўйлар ажратиб боқилмаётир. Уларни даволаш ниҳоятда эски усулда бажарилмоқда. Натижада қўйлар кўплаб нобуд бўлаётир.

Бунинг устига хўжаликни механизациялашга эътибор берилмаётир. Совхозга бундан 2 йил муқаддам 3 минг сўмга сут соғиш «арча» установкаси келтирилган эди. Таассуфки, аппарат ҳамон занг босиб ётибди. Сут-товар фермасидаги оғир қўл меҳнати талаб қиладиган бошқа ишлар ҳам механизациялаштирилмаган. 1962 йили ҳар бош соғин сигирдан 840 ўрнига 760 килограммдан сут соғилганлиги, 1 центнер сутнинг тан нархи пландаги 15 сўм 70 тийин ўрнига 32 сўм 96 тийинга тушганлиги шунинг оқибатидир.

Совхозда кадрларнинг жой-жойига қўйилмаганлиги туфайли улар ишининг самараси йўқ. Чунки мутахассислар илғор тажриба, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиши, жойлардаги конкрет аҳволни чуқур ўрганиб, амалий ёрдам бериш ва ташкилотчилик қилиш ўрнига қуруқ маслаҳат ва йўл-йўлакай кўрсатмалар бериш билан кифояланиб қолмоқдалар.

Донишманд халқимизда «Эгилган таёққа суянсанг, сени ҳам эгади», деган ҳикматли гап бор. Эски усулга таянган панд ейди. Совхоз раҳбарлари бу ҳақда обдон ўйлаб кўришлари, ўз хўжаликлари экономикасини заифлаштириш эмас, балки унинг рентабеллашуви йўлидан одимлашлари лозим.

Э. ОТАБОЕВ,
Т. МАМАНИЕЗОВ.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

„ЮЛҒИЧ“

Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Ҳақиқат» колхозидан редакциямизга келган бир хатда шу колхознинг бригадири Хазрат Тўраев устидан шикоят қилинган эди. Унда бригадир хотини Марвар, келини Гавҳар, акаси Зарифулла Тўраевларни кўрак терди деб қонунсиз меҳнат куни ёзиб пулини ўзи олиб ўзлаштириб юборгани айтилган эди.

Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармасидан олинган жавобда хатда кўрсатилган фактлар текширишда тасдиқланганн, бригадирнинг меҳнаткашлар ҳақига хиёнат қилгани ҳақидаги материаллар терговорганларига топширилгани айтилган.

„Тақ этса, газ пойлаймиз“

«Ташгоргаз» тресли Октябрь район конторасн истеъмолчиларни газ билан таъминлашда қўпол хатоларга йўл қўяётганлиги, контора бошлиғи ўртоқ Давлатовнинг меҳнаткашлар талабига бюрократларча муносабатда бўлиб ўз вазифасини суиистеъмол қилаётгани тўғрисида юқоридаги сарлавҳа билан редакцияга бир хат келган эди.

Хат юзасидан текшириш ўтказган. «Ташгоргаз» бошқарувчиси ўртоқ А. Салимовнинг редакцияга хабар қилишича, хатда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган.

Давлатов ўз вазифасидан бўшатилиб, партия сафидан чиқарилган, бош диспетчер ҳам ишдан олиб ташланган.

Шунингдек, шаҳар аҳолисини газ билан ўз вақтида таъминлашга қаратилган амалий тадбирлар белгиланган.

Суратда: УзССР Архив бошқармаси илмий ахборот ва ҳужжатларни эълон қилиш бўлимида илмий ходим С. Давлятшаева ва старший илмий ходим И. Алимов Ўзбекистонни коллективлаштириш тарихи ҳақида чиқарилаётган тўпламга ҳужжатларни танламоқдалар.

В. Салов фотоси.

ИККИ МИЛЛИОНЛИК БИСОТ

Қизиқ, бу бисот нималардан иборат экан ва улар кимга тегишли? У қандай тўпланган, қандай асраляпти, кимлар ундан фойдаланаяпти? Шуларни аниқламоқ учун қоронғу хоналарни айланиб, чор атрофга кўз югуртирардик. Ичкари совуқлигидан этингиз жунжийди.

— Чироқни ёқишга рухсат бермайман,— қатъий огоҳлантирди биз билан кирган уй «эгаси».

Биз Ўзбекистон ССР Давлат Марказий архивининг ҳужжатлар сақланадиган хонасидамиз. Бу ерда фақат кўз қорачиғидай авайлаб асралаётган кўҳна тарих далилларини кўрасиз. Уларни бузилмасин учун ёруғликдан ҳам, иссиқдан ҳам холи тутишар экан.

Тарих бизга халқимиз ҳаётига оид озмунча ажойиб ҳужжатларни қолдирганми?! Одамлар ҳамма вақт ўтмишга, ота-боболаримизнинг қандай ҳаёт кечирганлигига қизиқиб келадилар. Ҳар бир эски нарса, ҳар бир тарихий ҳужжат бизда қимматбаҳо бойлик бўлиб қолади.

Мамлакатимизда ўтмиш ёдгорликларига алоҳида эътибор берилади. Совет ҳокимияти барпо бўлган дастлабки йиллардаёқ музей ва архивларда мамлакатимизда яшовчи халқлар тарихига оид қимматбаҳо буюм ва ҳужжатларни тўплаш ҳамда сақлаш учун ғамхўрлик қилган. Шу йўсинда давлат музейлари ва архивлари ташкил этилган.

Ўзбекистон ССР Давлат архивлари ҳам ана шу мақсадда вужудга келган бўлиб, ҳозир уларда икки миллионга яқин ҳар хил дело сақланмоқда. Ҳар бир делода эса қанчадан қанча ҳужжатлар бор. Бу ерда XVI—XVII асрларга оид воқиф ҳужжатларидан тортиб ҳозирги кунимизгача бўлган характерли тарихий материалларни кўриш мумкин.

Барча ҳужжатларнинг ярмидан кўпи революциядан аввалги давр ва Улуғ Октябрь революциясига доир материалларни ташкил қилади. Улар орасида Улуғ Октябргача бўлган революцион воқеалар ҳақидаги, 1916 йилги қўзғолон тўғрисидаги ҳужжатларни кўриш мумкин. Октябрь революциясини тайёрлаш даврига оид. Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги граждалар уруши тарихига оид талайгина ҳужжатлар бор.

Марказий ва область архивларида ўзбек халқининг В. И. Ленинга ёзган жуда кўп хат ва телеграммаларини ўқиш мумкин. Мана улардан бири:

«Москва. Кремль. Ленинга.

Ишчи, батрак, деҳқон ва Қизил Армия депутатларининг Бутунтуркистон XII съезди Сизга ва Сиз орқали Коммунистик партияга оташин салом йўллайди. Сизнинг тез соғайиб кетишингизни тилаб қолади.

Яшасин жаҳон социалистик революцияси ва унинг доҳиси Ленин!

Съезд президиуми».

Давлат Марказий архивида М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев ва гражданлар урушининг бошқа шон-шуҳрат таратган қаҳрамонларининг Ўзбекистондаги ҳаёти ва фаолиятига оид жуда кўп ҳужжатлар билан танишиш мумкин. Улуғ Ватан уруши даври ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатлар, хатлар ҳаммани ҳаяжонга солади. Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари гвардия майори Халил Набиев, майор Олим Ҳакимов, Аҳмаджон Шукуров ва бошқаларнинг хатлари эътиборимизни тортди.

Республикамизнинг маданий ва хўжалик қурилиши ҳақидаги, оддий меҳнаткашларнинг қаҳрамонона ишлари ҳақидаги жуда кўп ҳужжатлар ҳам улар орасида сақланмоқда. Архив фондлари янги ва янги муҳим тарихий ҳужжатлар билан тўхтовсиз бойиб бормоқда. Ҳужжатлар сақланаётган хоналардаги сон-саноқсиз стеллажларга делолар эҳтиётлик билан картон қутичаларга солиб териб қўйилган. Архивариуслар уларни тикиб, номерлаштириб, ўз ўрнига қўйиш учун озмунча вақт, меҳнат сарфлашмаган.

Бу тарихий ҳужжатлар архивда «ўлик» ётмайди, албатта. Махсус ташкил қилинган илмий ахборот ва ҳужжатларни эълон қилиш бўлими вақти-вақти билан қизиқарли ҳужжатларни нашрга тайёрлаб боради. 1940 йилдан буён архив ходимлари 17 та илмий тўплам чиқардилар. Улар орасида «Ўрта Осиёни тадқиқ қилган рус олимлари» (етти томлик бу асарнинг ҳозир тўрт томи чиққан), «Туркистонда ишчи контроли ва саноатни миллийлаштириш», «Ўзбекистонда коллективлаштириш тарихидан» каби бир қатор муҳим тўпламлар бор.

Справкалар бўлими ҳар хил ташкилотлар ҳамда айрим гражданларнинг илтимоси билан уларнинг иш стажлари тўғрисида пенсия олиш учун справкалар тайёрлаб беради. Ўтган йилнинг ўзида салкам 12 минг кишига шундай справкалар тайёрлаб берилди.

Экономистлар, тарихчилар, тилчилар, юрист ва философлар архивнинг асосий «клиентлари» ҳисобланади.

Марказий архивда кино ва фотоҳужжатларни тўплаш ҳамда улардан фойдаланишга ҳам жиддий эътибор берилмоқда.

Бу ерга келадиган жуда кўп ҳужжатлар ёмон аҳволда тақдим этилишига қарамай (йиртилиб кетган, титилган, сиёҳлари ўчиб кетган материаллар) тажрибали реставраторлар қўлига тушиб яп-янгидай бўлади. Улар тозаланиб, елимланиб махсус кимёвий препаратлар билан қайта ишланади.

Архивда энг қимматбаҳо ҳисобланган ҳужжатларнинг микроустановкалар ёрдамида фото сурати олинади. Улардан фойдаланувчиларга ҳужжатнинг асл нусхаси эмас, балки махсус аппаратда кўриш мумкин бўлган пленкаси берилади.

Кекса илмий ходимлар А Одилов, З. Агофонова, К. Белюшина, Р. Дзвилая, Д. Иоффе, А. Мишакина каби бутун умрини архивчилик ишига бағишлаётган кишилар меҳнатини ҳар қанча қадрласа оз. Яқинда архив ходимларидан 60 киши мамлакатда архив иши йўлга қўйилганлигининг 250 йиллиги муносабати билан самарали меҳнатлари учун Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар. Бу Ўзбекистон ССР Архив бошқармаси, унинг қарамоғидаги республика ва область коллективларининг Ўзбекистоннинг ўтмишига оид ҳаяжонли ҳужжатларни сақлаш ва улардан кенг оммани баҳраманд қилиш йўлида сарфлаётган улкан меҳнатига берилган юксак баҳодир.

Г. СОЛИҲОВА,
С. МУСАЕВ.

Тошкент янгиликлари

ЭНГ КАТТА ШИФОХОНА

«Ташгипрогор» лойиҳалаш институтининг В. Артёмов, О. Гоазенкоаф, М. Конданов, А. Туниянц ўртоқлардан иборат бир группа ходимлари янги улкан типовой касалхонанинг лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Урта Осиёда энг катта бу касалхона 900 койкали бўлади. Медицина даргоҳи учун 15 гектар майдон ажратилган. Шифохона саҳнида бассейн ишлайди. Бу ерда 1200 врач ва ҳамшира беморларга хизмат кўрсатади.

Бино Чилонзор районида бўржар ёқасида қад кўтаради. Шифохонада 3 та бешқаватли бино қурилади. Хирургия, терапия ҳамда болалар бўлимлари ишлайди. Шуниси характерлики, бинолар панел деворлар орқали иситилади. Хоналарнинг ҳавосини янгилаб турадиган махсус аппарат ўрнатилади. Натижада палаталар ёз кунларида исиб кетмайди, қишда эса совумайди. Бундан ташқари касалхонанинг операция хоналарида телевизион аппаратлар ўрнатилади. Уларни кузатувчи врачлар кўздан кечириб туришади. Ҳар бир ҳамшира олдида телевизион аппарат бўлиб, хоналарда ётган касалларнинг аҳволини кўриб туради. Лозим бўлиб қолганда беморга дарҳол ёрдам кўрсатилади. Шунингдек, касалхонада беморлар ҳамшираларни ўрнатилган микрофон орқали чақиришлари мумкин.

Операция вақтида бирон врач қўшимча ёрдамга муҳтож бўлиб қолса, зарур мутахассисни чақириш учун электр сигналларидан фойдаланади. Сигнал берилди дегунча мутахассис операция хонасига дарҳол етиб келади. Касалхонанинг 13 жойида лифт ишлаб туради.

Ҳозир бу касалхона қурилишини 153-қурилиш тресги ўз оталиғига олди. Шу кунларда қурилиш ишлари жадал суръатлар билан бошланди.

КОНТРОЛЁРСИЗ

«Қизил тонг» фабрикасининг маҳсулоти бутун республикамизга машҳур ва манзур. Бу корхона маркаси билан чиқаётган маҳсулотнинг сифати яхши.

Яқинда фабрика 2-цехининг мастери Лида Омельяненко бошлиқ смена тикувчилари ўзлари тиккан кийимларни контролёрсиз топширишга ўтдилар. Смена нуқул аъло сифатли маҳсулот тайёрлаб келаётганлиги сабабли шундай ишончга сазовор бўлди. Маҳсулот сифати устидан ишчиларнинг ўзлари контролёрлик қиладилар. Маҳсулот техника контроли бўлими ходимларининг назоратисиз тўппа-тўғри савдо ташкилотларига юборилаверади.

Бу ажойиб ташаббусга фабриканинг бошқа бригадалари ҳам қўшилишмоқда.

ОБ-ҲАВО

Бугун Тошкент шаҳрида ва областида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди, момақалдироқ бўлиши эҳтимол. Эрталаб Тошкентда 10-12, областда 9-13, кундузи Тошкентда 24-26, областда 22-27 даража иссиқ бўлади.

Тошкент об-ҳаво бюроси.

Зиммага олинган мажбуриятларни қатъий бажариш учун

СССР хукуматининг Германия Федератив Республикаси хукуматига нотаси

Германия Федератив Республикаси ҳукумати катта диаметрли қувурларни Совет Иттифоқига чиқаришни тақиқлаб қўйганлиги сабабли 6 апрелда СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семенов Германия Федератив Республикасининг СССРдаги ишлар вакили Г. Наупертга Совет ҳукуматининг нотасини топширди.

Нотада айтиладики, давлатлараро асосда тузилган икки томонлама савдо битимини Федератив Республиканинг бундай қўпол бузганлиги Германия Федератив Республикасига савдодаги партнер тарқасида бўлган ишончга путур етказади, халқаро ҳуқуқнинг асосий принципларидан бирини — шартномаларга содиқ бўлиш принципини бузади.

СССР ҳукумати шуни уқтириб ўтишни лозим деб ҳисоблайдики, зиммага олинган мажбуриятларни бузиш методларини халқаро муносабатлар практикасига киритишга уриниш давлатлар ўртасида ишончсизликни кучайтириш ва, аввало, шундай методларни ўтказувчиларнинг ўзига зарар етказиши мумкин.

СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида муносабатларни ёмонлаштиришга қаратилган бундай очиқдан-очиқ душманлик ҳаракати, дейилади сўнгра нотада, федерал ҳукумат ҳаракатларининг қандай характерда эканлиги тўғрисида Совет ҳукуматида шубҳа қолдиромайдики, СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатлар бусиз ҳам анча ёмон аҳволда қолиб келмоқда.

Совет ҳукумати Ғарбий Германия томонининг ўз зиммасига олган мажбуриятларини қатъий бажаришини аввалгидек талаб қила беради ва бундан буён ўзи зарур топган чораларни кўриш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади. (ТАСС).

„Бахтли“ билет эгалари

Ўтган йили Киров район омонат кассалари 210 минг сўмлик пул-буюм лотереялари билетлари сотган эдилар. Шу муддат ичида эса аҳолига 75 минг сўмга яқин ютуқ тўланди. Ютуқлар орасида битта «Москвич» автомашинаси, учта пианино, 2 та мотоцикл, 23 та холодильник, кўплаб гиламлар, аккордионлар бор.

1963 йил чиқарилган пул-буюм лотерея билетлари ҳам муваффақиятли тарқатилмоқда. Биринчи чиқарилган билетларнинг ҳаммаси сотилган эди. Яқинда ўйналган тираждан сўнг пойтахтимиздаги Киров район марказий омонат кассасига жуда кўп ютуқли лотерея билети эгалари келишди. Энг «бахтли» билетлар хизматчи Анатолий Николаевич Павленко ва шахсий пенсионер Жалол Мақсумовларда экан. Бу ҳар икки граждан «Москвич» машинали бўлиб қолди. Экспедитор Абзалиддин Рафиқов коляскали мотоцикл, хизматчи Николай Нирков пианино ютдилар.

Шу кунларда район омонат кассалари 26 апрелда Қўқон шаҳрида ўйналадиган иккинчи марта чиқарилган лотерея билетларини сотмоқдалар.

Б. РОЙЗЕНГУРТ.

ЧЕВАР БИЧИҚЧИ

Урта мактабни тугатган Сайёра ҳеч иккиланмай тўғри Тошкентдаги пайпоқ-трикотаж фабрикасига келди. Уқиб юрган вақтидаёқ бу фикр унда пайдо бўлган эди. Сайёра фабрика цехига қадам қўйган биринчи кунни унутмайди. У нотаниш станокларга ҳайрон боқарди. Бичиқчиликни эгаллашга бўлган интилиш туфайли Сайёра чарчоқни билмас, ҳар куни ишдан янги-янги таасуротлар билан қайтарди. Фабрика цехларида ҳукм сурган меҳнат завқи унга лаззат бағишларди.

«Трикотаж материалларини бичадиган бу машиналарни қачон ўзим бошқараркинман» деб орзу қиларди у. Моҳир бичиқчи Азиза Иноятова унга устоз бўлди. Сайёранинг танлаган касбига бўлган меҳрини янада orttирди. Кўп ўтмай бешинчи разрядли ишчи даражасига кўтарилди. Мана, яқиндагина ўзи шогирд бўлган қиз эндиликда касбини бошқаларга ўргатмоқда. Саодат Бурнашева, Маша Масягиналар унинг энг яхши шогирдларидан.

Сайёра нормасини 140-145 процентдан адо этмоқда, нуқул сифатли маҳсулот беради, шунинг учун ҳам уни цехдагиларнинг каттадан-кичиги ҳурмат қилади, чевар бичиқчи деб аташади.

Ҳ. ЮНУСОВ

Суратда: Сайёра Мансурова иш устида.

А. ТУРАЕВ фотоси.

Реклама ва эълонлар

Телевизор

9 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Сиз учун ёзилган ҳикоялар** (мактаб ўқувчилари учун). 18.25 — **Телевизион янгиликлар.**

18.40 — **Қозоқ тилида эшиттириш.**

19.05 — **Баҳор байрами** (тожик тилида очерк)

19.15 — **Концерт.**

Рус тилида: 19.55—**В. М. Васнецов ижодида воқеий ҳикоялар ва эртаклар** (мактаб ўқувчилари учун). 20.25 — **Телевизион янгиликлар**, 20.40 — **Саноат ходимлари учун**, 20.55 — **«Ўзбекфильм» киностудияси 1963 йилда**, 21.35 — **Спорт маликаси Тошкентда**, **Қуёш, ёмғир ва табассумлар** (ҳужжатли фильмлар).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Н. В. Гоголь. **Ревизор** (экранлаштирилган комедия). 19.40—**Тожикистон рассомлари.**

Ўзбек тилида: 20.05 — **Архив ҳужжатлари ҳикоя қилади** (Ўзбекистон хотин-қизларининг III съезди олдидан). 20.30 — **Коммунистик меҳнат кишилари**, 20.50 — **Қозон қиссаси** (Қозон телевидение студияси фильми).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/IV да **Катта концерт**, 10/IV да **Кулган киши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/IV да **Гамлет**, 10/IV да **Олов.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/IV да **Кимга тўй, кимга аза.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 12, 13, 14/IV кеч соат 8 да Ўзбекистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **Хоразм ансамблининг концертлари.**

Кино

Армагеддон — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Капитан Лой туши— «ВАТАН», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда.

Каролина Риенская — «МИР», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун)

Танца кечаси — НАВОИЙ номли, (кундуз ва кечқурун).

Ун иккинчи тун — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

ГАЗЕТА ва журналларга

1963 ЙИЛНИНГ ИККИНЧИ ЯРМИ УЧУН

ЯНГИ ОБУНА

қабул қилинади

ВА ДАВОМ ЭТТИРИЛАДИ.

Обуна «Союзпечать» Тошкент шаҳар бўлимида алоқа бўлимларида ва Тошкент почтамтида, шунингдек завод, фабрика, муассаса ва ўқув юртларидаги жамоатчи обуна тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Бирлашган нашриёт.

Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши Гўшт-сут саноати бошқармасининг

МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИГА

лойиҳачи инженерлар: конструкторлар, қурувчилар, сантехниклар, электриклар, теплотехниклар, иситиш ва вентиляцияга доир лойиҳачи инженерлар, экономистлар (меҳнат нормаловчилари)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар Тимирязев кўчаси, 23-уй (11-автобуснинг «Тимирязев» остановкаси).

Армавир кўчаси, 9-уйда турувчи **Шокиржон Зуфаровнинг** шу уйда турувчи Фарида Зуфаровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Калинин район, Қодирие ГЭС посёлкасида турувчи **Турсун Мамутовна Сағинтаеванинг** Актюбинск шаҳрида турувчи Сагиятик Сағинтаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Юқори Чирчиқ район, Новий город посёлкаси, Сергей Лазо кўчаси, 23-уйда турувчи **Василий Григорьевич Скрипконинг** шу райондаги Головной узел, Матросов кўчаси, 15-уйда турувчи Анастасия Алексеевна Скрипкодан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Юқори Чирчиқ район халқ судида кўрилади.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

ТАСС ахбороти

6 апрельда соат 4—22 минутда «Луна—4» автоматик станцияси Ой сатҳи устидан 8500 километр масофада учиб ўтди.

«Луна—4» станцияси ёрдами билан ўтказилган экспериментлар ва ўлчаш ишлари тугалланди. Станция билан радио алоқаси бир неча кун мобайнида давом эттирилади.

Ойни забт этиш билан боғлиқ бўлган бир қанча техника проблемаларини ҳал этиш учун катта аҳамиятга эга бўлган жуда кўп экспериментал материал тўпланди. Улчаш маълумотлари космик фазони тадқиқ қилаётган мамлакатнинг илмий марказларида ишлаб чиқилмоқда ва ўрганилмоқда.

«Луна—4» станцияси ўз парвозини давом эттириб, 1963 йил мобайнида чўзиқроқ орбита бўйлаб Ер атрофида айланиб юради. Биринчи айланишида станция билан Ер ўртасидаги энг узоқ масофа тахминан 700 минг километр, энг кам масофа 90 минг километрга яқин бўлади. Қуёш ва Ойнинг тортиш кучи таъсири оқибатида «Луна—4» станцияси ҳаракатининг орбитаси кейинчалик анча ўзгаради. Бунинг натижасида станция Ер тортиш кучи таъсири доирасидан чиқиб кетади ва Қуёшнинг сунъий йўлдошига айланади.

Шу билан «Луна—4» станциясининг ҳаракати тўғрисида ТАСС ахборотларини эълон қилиш тамом бўлди.

НОМАЪЛУМ ЙЎЛДОШ

НЬЮ-ЙОРК, 6 апрель. (ТАСС). АП агентлигининг мухбири хабар беради: АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг қўмондонлиги кеча кечқурун «Блю флэш скаут» номли ернинг яна бир сунъий йўлдоши Ванденберг авиабазасидан (Калифорния штати) учирилганлигини эълон қилди. Ҳарбий ҳаво кучларининг баёнотида йўлдошнинг учирилиши тўғрисида ва унинг хусусиятлари тўғрисида ҳеч қандай тафсилот берилмаган. Йўлдошнинг Ер атрофидаги орбитага чиққанлиги ёки чиқмаганлиги ҳам кўрсатилмаган.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ СОҲАСИДА ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДА

6 апрелда Н. С. Тихонов раислигида адабиёт ва санъат соҳасидаги Ленин мукофотлари комитетининг апрель сессияси очилди. Сессия ишида Москва, Ленинград, иттифоқчи республикаларнинг атоқли санъат арбоблари иштирок этмоқдалар.

Бу йил Ленин мукофотига тақдим этилган асарларни муҳокама қилишда совет жамоатчилиги актив иштирок этди. СССР Бадиий академиясида комитет ташкил қилган виставкага қўйилган тасвирий санъат асарлари ҳақида меҳнаткашлардан айниқса кўп хатлар олинди.

Жамоатчилик муҳокамасининг материаллари ва конкурсда иштирок этиш учун қолдирилган кандидатуралар хусусида мунозара материаллари ўрганилганидан кейин 1963 йилги Ленин мукофотларини бериш тўғрисида қарор қабул қилинади. (ТАСС).

КОНЧИЛАР КАСАБА СОЮЗИНИНГ МИННАТДОРЧИЛИГИ

ПАРИЖ, 6 апрель. (ТАСС). «Кончиларнинг шонли ва уюшқоқлик билан ўтган забастовкаси тугалланди. Кончилар ўзларининг жипс кураши ва забастовкани бостирмоқчи бўлган маъмурлар устидан қозонган катта муваффақияти билан фахрлансалар бўлади» Бу сўзлар Умуммеҳнат конфедерациясининг кончилар миллий федерацияси томонидан бу ерда эълон қилинган баёнотидан олинган сўзлардир. Федерация, дейилади баёнотда, забастовканинг муваффақиятли ўтишига ёрдам берган ҳаммани кончиларни ва инженер-техник ходимларни, шунингдек забастовка қатнашчиларини тинмай қўллаб-қувватлаган бутун аҳолини қизғин табриклайди.

Кончилар миллий федерацияси «бутун дунё касаба союз ташкилотларига, жумладан, Жаҳон касаба союзлари федерациясининг чақириғига жавобан забастовка фондига пул билан катта ҳисса қўшган касаба союз ташкилотларига ҳам ташаккур изҳор қилади. Федерация айниқса совет ва поляк докерларини табриклайдики, улар Францияга жўнатиш учун кўмир оргишдан бош тортиб, актив халқаро бирдамликка асос солдилар».

Сўнгра баёнотда бундай дейилади: «Кончилар 35 кун давомида оғир, аммо шонли кураш олиб бордилар. Улар ҳукуматнинг бу курашга ихтилоф солиш йўлидаги ҳамма уринишларини барбод қилдилар.

Деголлчи маъмурлар капиталистик монополиялар сиёсатини ўтказишни енгиллаштириш мақсадида Умуммеҳнат конфедерацияси ва бошқа касаба союз ташкилотларига ихтилоф солмоқчи бўладилар. Аммо Умуммеҳнат конфедерацияси ва бошқа касаба союз ташкилотлари бу курашдан янада кўпроқ мустаҳкам бўлиб чиқдилар».

Кураш тугагани йўқ, дейилади баёнотда. Меҳнаткашларнинг бошқа талаблари қондирилишига эришиш зарур. Умуммеҳнат конфедерацияси бунинг учун ўзининг ҳамма кучларини сарф қилади. Кончилар миллий федерацияси меҳнаткашларни касаба союзларига активлик билан киришга чақиради. У забастовка даврида 4.000 кончи ва хизматчининг Умуммеҳнат конфедерацияси сафига кирганлигини маълум қилади.

СУРИЯДА КОМЕНДАНТ СОАТИ БЕКОР ҚИЛИНДИ

НЬЮ-ЙОРК, 6 апрель. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбири Байрутдан хабар беради: Сурия ички ишлар министри ва ҳарбий генерал-губернатор ўринбосари полковник Амин Хофиз кеча Сириянинг ҳамма территориясида комендант соатини бекор қилди.

Хофиз шунингдек 6 апрелдан бошлаб, Суриянинг университетлари ва мактабларида машғулотларни яна бошлаб юбориш тўғрисида буйруқ берди. Машғулотлар Дамашқ ва Ҳалабда бўлиб ўтган намойишлардан кейин 2 апрелда тўхтатиб қўйилган эди.

ҚУРОРТ ШАҲАРГА 125 ЙИЛ ТЎЛДИ

ЯЛТА, (ТАСС МУХБИРИ). Саломатлик шаҳри, Қрим курортларининг пойтахти Ялтага 125 ёш тўлди.

1838 йилда, Ялтани шаҳарга айлантирганда, унда бир қаватли атиги 30 та уй бор эди. Бутун аҳоли 224 кишидан иборат эди. Совет ҳокимияти йилларида Ялта таниб бўлмаслик даражада ўзгарди. Ҳозирги вақтда у кўп қаватли уйлари, кенг кўчалари, жуда кўп кўкаламзорлари бўлган катта шаҳарга айланди. Бу ерда ўнларча янги кўркам саломатлик саройлари қад кўтарди.

Ялта Қрим Жанубий қирғоғининг марказидир. Қрим Жанубий қирғоғида ўтган йили СССРнинг турли томонларидан келган бир ярим миллион киши дам олди. Бу ерга 40 мингдан ортиқ чет эл меҳмонлари келиб кетди.

Бу йил янги санаторийлар, дам олиш уйлари ва пансионатлар, ишлаб турган шифохоналарда ётоқ ва даволаш корпуслари, Донецк Халқ хўжалиги кенгашининг 1200 ўринли курорт шаҳарчаси комплекси меҳмондўстлик билан ўз эшикларини очиб қўяди. Меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзолари яхши дам олиши учун ҳамма чоралар кўрилмоқда.

Кўпгина порлоқ номлар — Пушкин, Мицкевич, Толстой, Чехов, Горький, Маяковский, Леся Украинка, Айвазовский номлари Ялта билан боғланган. А. П. Чеховнинг мемориал уй-музейи бутун дунёга машҳур, мамлакатнинг кўкаламзорлар хазинаси — Никитский ботаника боғининг шуҳрати ҳамма ерга тарқалган.

Ялта ўз юбилейини баҳор либосида, гуллаб турган боғ ва паркларда кутиб олмоқда.

ИШЧИ-МУХБИРЛАР БУРЧМУЛЛАДА

Шу кунларда Бурчмулла тоғ этаклари нақадар гўзал, манзарали. Бу ерларда юрган кишининг баҳри дили очилади. Оромбахш зилол сувлар, кўмкўк майсалар, қипқизил лола гуллар кишини мафтун этади.

Ўтган дам олиш куни Тошкент шаҳар ишчи-мухбирлар университетининг бўлажак ёш мухбирлари Бурчмулла дам олиш уйида ва тоғ этакларида дам олдилар.

Ёш мухбирлар кечки пайт Бурчмулла яқинидаги чойхонада маҳаллий аҳоли учун монолог, шеър, қўшиқлар айтиб уларни хурсанд қилдилар.

Т. ОРТИҚОВ,
И. РУСТАМОВ.

СПОРТ

ЁШЛАР РИНГДА

«Спартак» жамияти спорт залида ёшлар ўртасида бокс бўйича Тошкент шахсий биринчилиги мусобақалари ўтказилди. 40 дан ортиқ ёш спортчи чемпион номини олиш учун курашди. Кескин жанглардан сўнг ўз вазн категориялари бўйича П. Юзефпольский, Р. Хусаинов, В. Кудряков, А. Молчанов, Г. Люксембург, И. Садриддинов, Г. Литас, В. Моисеев ва Т. Умрзоқов ғолиб чиқдилар.

БИЛДИРИШ

Бугун кеч соат 7 да Округ Офицерлар уйида тўртинчи республика бадиий фотография виставкаси («Етти йиллик амалда»)нинг муҳокамаси бўлади. Хоҳлаган ўртоқларнинг келишлари мумкин.

ТАШКИЛИЙ КОМИТЕТ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного и сельского областных Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Секретариат — 34808. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлимлари — 33786. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31.936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 06308. ИНДЕКС 64695 А. 1568.